

बर्जु गाउँपालिका कार्यालय

अमाहीबेल्हा, सुनसरी
प्रदेश नं. १

शुभकामना

संवैधानिक प्रावधान बमोजिम संघीय संरचना अनुरूप मुलुकमा स्थानीय तह समायोजन भएको सर्वविदितैछ। संविधानले प्रदत्त गरेको अधिकार र निर्दिष्ट कार्यगत व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तह स्थानीय सरकारका रुपमा रहेको समेत जगजायर छ।

स्थानीय सरकारका रुपमा गाउँपालिकाले नेपालको संविधान र संविधानमा उल्लेख भएको नीतिगत व्यवस्थाको सवालमा अक्षरस पालना गर्दै गराउँदैआएको समेत छ।

स्थानीय तहको निर्वाचनमा जनताबाट चुनिएर आएका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु

जनसेवामा अहोरात्र खटिदैआएका छन्। सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण जस्ता जनआकांक्षालाई सम्बोधन गर्न ऐतिहासीक जिम्मेवारी बहन गर्नदिनरात नभनी लागिपरेको आम गाउँबासी माझ खुलस्त छ।

स्थानीयस्तरमा रहेका राजनीतिक दल, विषयगत निकाय, समुदायमा आधारित संस्था, स्थानीय समुदाय, नीजि क्षेत्र र विकास साभेदार तथा गैसस सँगको निकटतम सहकार्य र समन्वयमा यस गाउँपालिका हातेमालो गरी अधि बढेको छ। जसबाट अपेक्षित परिवर्तन सुनिश्चित हुने विश्वास लिइएको छ। सोही अनुसारनै स्थानीय सरकार संचालनको बलियो आधार तयार गरी सेवा प्रवाह र विकास निर्माण प्रभावकारी गराउन गाउँपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डकृत तथ्यांक खुल्ने गरी वस्तुगत विवरण वा पार्श्वचित्र तयार पार्ने कार्यलाई गाउँपालिकाले महत्वपूर्ण कार्यका रुपमा लिएको छ।

नेपाल सरकारको नीतिगत निर्णय र मार्गदर्शनका आधारमा समेत उक्त कार्यअनिवार्यछ। तसर्थ, यस बर्जुगाउँपालिका कार्यालयले गाउँपालिकाको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी गाउँपालिकाको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न एकीकृत, आवधिक तथा वार्षिक गाउँपालिका विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा गाउँका प्रयासहरूका प्रभावको लेखाजोखा गर्नगाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्न जरुरी ठानेको छ।।

तसर्थ, गाउँपालिकाको समग्र नेतृत्व, विषयगत कार्यलय तथा समग्र सरोकारवालाको सहयोग तथा सहकार्य र प्राविधिक सहयोगमा बर्जु गाउँपालिकाको गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार पारिएको जानकारी गराउदछु। यस वस्तुगत विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृत्यालाई मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, वस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्नेसबैमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद !

रघुनन्दन चौधरी
अध्यक्ष

बर्जु गाउँपालिका कार्यालय

अमाहीबेल्हा, सुनसरी
प्रदेश नं. १

दुई शब्द

स्थानीय तहको उपप्रमुखको हैसियतले दुईशब्द राख्न पाउँदा निकै खुशीको अनुभूति गरेकी छु। भारतीय सीमावर्तीक्षेत्रमा पर्ने यस गाउँपालिका जिल्लाको सवालमा पिछडिएको पालिका अन्तर्गत पर्छन्ने कुरा लुकाईरहनु नपर्ला। सुरुवाती दिनहरूमा निकै कष्टपूर्ण अवस्थाको सामना गर्नुपरेता पनि निर्वाचित जनप्रतिनिधि आएपछिको अवस्थामा भने सर्वसाधारणले परिवर्तनलाई आत्मसाथ गर्न पाएको कुरामा विश्वस्त छु। जसले गर्दा गाउँपालिकाको विगत र वर्तमान जोकोहीका लागि छर्लङ्गै छ।

वर्षौं अलपत्र परेको स्थानीय तहको विकासले क्रमशः गति लिदैछ। विगतमा भन्दा विकासको सोच र आयाममा व्यापक परिवर्तन आएको समेत छ।

गाउँमा समावेशी र सहभागितामूलक विकासको अवधारणाले मुर्तरुप लिएको छ। जुन आजको आवश्यकता समेत हो। समुदायका यथार्थ समस्याको पहिचान गरी तथ्यांकमा आधारित नतिजामूलक लक्ष्यमा आधारित योजनाबद्ध विकासको सुरुवात गर्न सक्नु स्थानीय तहको वर्तमान आवश्यकता हो। सरकारले निर्दिष्ट गरेअनुरूप जनताको हितमा खटिनु जनप्रतिनिधिको प्रमुख दायित्व ठानेकी छु।

यसका लागि सबै विषयगत तथा भौगोलिक क्षेत्रबारे जानकारी आवश्यक पर्नेहुन्छ। जसको लागि गाउँको वस्तुगत विवरण (Village Profile) एक महत्वपूर्ण दस्तावेज सरह बन्नेछ, भन्ने विश्वास लिएकी छु। नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले समेत सो बारे बोलेकाले यसको औचित्यबारे धेरै प्रष्ट्याउनु नपर्ला भन्ने ठानेकी छु।

यिनै यावत कुरालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाले तयार पार्न लागेको बर्जु गाउँपालिकाले यो गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile) पूर्णर सबैको हितमा उपयोगी हुनेमा आशावादी छु। यस वस्तुगत विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृत्यालाई मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु।

धन्यवाद !

संगीता कुमारी राय
उपाध्यक्ष

बर्जु गाउँपालिका कार्यालय

अमाहीबेल्हा, सुनसरी
प्रदेश नं. १

प्रकाशकीय

स्थानीय तहको सर्वाङ्गिय विकासका निम्ति स्पष्ट खाका समेटिएको विकास नीति तथा योजना आवश्यक पर्दछ। जसका लागि सही र तथ्यपरक सूचनाको खाँचो पर्छ। यथार्थ सूचनामा आधारित विकास योजनाले मात्रै समग्र विकास सम्भव हुने भएकाले पार्श्वचित्र निर्माण गरिनु अति आवश्यक छ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐनको प्रावधानले समेत यसको औचित्य र महत्वलाई प्रष्ट्याएको छ। गाउँपालिकाको नीति तथा योजना तर्जुमाको लागि समेत पार्श्वचित्र आवश्यक र महत्वपूर्ण छ।

आफ्नो क्षेत्रको जनसाङ्ख्यिक, भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक वितरण र सूचनाहरूको संकलन गरेर दस्तावेजका रूपमा तयार गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्थाले समेत पार्श्वचित्र निर्माणमा जोड दिइएको अवगत गराउँदछु।

तथ्याङ्क सहितको पार्श्वचित्र गाउँपालिकालाई प्रविधिमैत्री बनाउन र सोको अद्यावधि गर्न, विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी विकासका प्रयासहरूलाई दिशानिर्देश गर्नका साथै अद्यावधिक तथा वार्षिक गाउँविकास योजना तर्जुमाको लागि उपयोगी हुनेमा विश्वस्त छु।

यसका साथै गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्णवस्तुस्थिति तथा सूचना अभिलेखिकरण गरि तयार पारिएको यस पार्श्वचित्र समग्र साभेदारी संघसंस्था, राजनीतिक दल, सेवा केन्द्र लगायत सरोकारवालाको हितमुखी बन्नेमा आशावादी छु।

यस पार्श्वचित्र यस क्षेत्रको विकासमा कोशेढुङ्गा सावित हुने समेत विश्वास लिएको छु। साथै यसबाट गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्णनागरिक तथा गाउँपालिका सँग सरोकार राख्ने सबैपक्ष लाभान्वित हुनेछन भन्नेमा आशावादी रहेको छु।

.....
उमेश घिमिरे
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.२ उद्देश्य.....	२
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू.....	२
१.४ तयारीका चरण.....	३
१.५ सीमा.....	३

परिच्छेद २: गाउँपालिकाका विद्यमान अवस्था

२.१ भौगोलिक अवस्थिति.....	४
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण.....	५
२.३ राजनीतिक अवस्थिति.....	५
२.४ धरातलीय अवस्था.....	७
२.५ ग्राहस्थ उत्पादन, मानव विकास सूचकांक र गरिबी.....	९

परिच्छेद ३: जनसंख्याका अवस्था

३.१ जनसंख्या वितरणका अवस्था.....	१०
३.२ जनसांख्यिक अवयव (व्यक्तिगत घटना विवरण).....	१०
३.३ घरमुलीका लैंगिक विवरण.....	११
३.४ उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्या विवरण.....	११
३.५ मातृभाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण.....	१२
३.६ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण.....	१३
३.७ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण.....	१४
३.८ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या.....	१६
३.९ आवास माथिका स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण.....	१७

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण.....	१९
४.१.२ प्रमुख पेशा अनुसार जनसंख्या.....	१९
४.१.३ वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण.....	२०
४.१.४ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण.....	२१
४.२ कृषि तथा पशु विकास.....	२२
४.२.१ सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण.....	२२
४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा स्वामित्व सम्बन्धी विवरण.....	२२
४.२.३ अन्न दलहन र तेलहन वाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण.....	२३
४.२.४ तरकारी, फलफूल, नगदेबाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण.....	२३
४.२.५ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था.....	२४
४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था.....	२४
४.२.७ पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्रीका आधारमा घरपरिवार.....	२५
४.२.८ कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरताको अवस्था.....	२५

४.२.९ कृषि तथा पशु सेवा	२६
४.२.१० कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा किरा.....	२६
४.२.११ पशुपंक्षीमा लाग्ने रोग तथा किरा	२७
४.२.१२ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण.....	२७
४.२.१३ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण.....	२८
४.३ पर्यटन विकास	२८
४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	२८
४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण	२८
४.४ चिस्यान केन्द्र, मिल, संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण	२९
४.५ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	२९
४.६ कृषि तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण	३०
४.९ बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण	३१
४.१० व्यवसायीक सीपमूलक तालिम	३२
४.१०.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण	३२
४.११.२ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण	३२
४.१२ बैंक तथा वित्तिय संस्थामा खाता हुन तथा नियमित बचत गन घरपरिवार	३३

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

५. सामाजिक अवस्था	३४
५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास	३५
५.१.१ साक्षरताका अवस्था	३५
५.१.२ शैक्षिक अवस्था	३६
५.१.३ शैक्षिक संस्थाको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	३७
५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको तहगत छात्र/छात्राको विवरण	३९
५.१.५ शिक्षक विवरण	४०
५.१.६ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर.....	४१
५.१.७ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी	४२
५.१.८ छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण	४३
५.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	४४
५.१.१० शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था	४५
५.१.११ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	४६
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण	४७
५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा तिनमा उपलब्ध सेवा सम्बन्धी विवरण	४७
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	४८
५.२.३ एकवर्ष भित्र मृत्यु हुने परिवारका सदस्यहरूको मृत्युको कारण सम्बन्धी विवरण	४८
५.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण	४९
५.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण	४९
५.२.६ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था	५०
५.२.७ गाउँपालिकाभित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरू र यिनको उपचार सम्बन्धी विवरण	५१

५.२.८ परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था	५१
५.२.९ जीवन बीमा सम्बन्धी विवरण	५२
५.३. खानेपानीका श्रोतका आधारमा घरपरिवार	५२
५.४ शौचालय प्रयोगका अवस्था	५३
५.५. सामाजिक सुरक्षा वृत्तीका अवस्था	५४
५.६ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन	५५
५.६.१ खेल मैदान, पिकनिक तथा मनोरञ्ज स्थल सम्बन्धी विवरण	५५
५.६.२ व्यवसायिक खेलाडीहरूको विवरण	५५
५.७ कला, भाषा तथा संस्कृति	५५
५.७.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला	५५
५.७.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण	५६

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रका अवस्था	५७
६.१.१ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र	५७
६.२ चरन क्षेत्र	५७
६.३ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन	५८
६.३.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोवास गरेका परिवार विवरण	५८
६.३.२ विपद तथा विपदबाट क्षति	५८
६.४ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण	५९

परिच्छेद ७: भौतिक विकासका अवस्था

७. भौतिक विकासको अवस्था	६०
७.१.१ प्रस्तावित स्थानगत सडक तथा पुलको विवरण	६१
७.२ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउन इन्धनका आधारमा घरपरिवार)	६४
७.२ बत्तिको श्रोतअनुसार घरपरिवार	६५
७.३. आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	६६
७.४ घरको जगका आधारमा घरपरिवार	६७
७.५ छानोका प्रकारका आधारमा घरधुरी	६८

परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

८.१ गाउँपालिकाकाका संगठनात्मक तथा मानव संशाधन र आयश्रोतका अवस्था	६९
८.२ संघ/संस्था सम्बन्धी विवरण	७१

अनुसूचीहरू

१: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरू	७३
घरधुरी सर्वेक्षण फारामहरू	७३
संस्थागत सूचना संकलन फाराम	८१
अनुसूची २: तथ्याडक तालिकाहरू	८२
सन्दर्भ सामग्री	८७

परिच्छेद- १

परिचय

यस पार्श्वचित्रमा गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, पूर्वार्धार लगायत क्षेत्रगत विद्यमान्यथार्थ स्थिति झल्काउने प्रयास गरिएको छ। जसकालागि आवश्यक तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषणका माध्यमबाट वस्तुगत विवरण तयार पारिएको छ। वस्तुगत विवरण तयारीका क्रममा स्तरीय विधि, औजार तथा प्रकृया अवलम्बन गर्न जरुरी हुन्छ। बर्जु गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीका क्रममा समेत पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनी आधार, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र सीमालाई यस परिच्छेदमा समावेश गरीएको छ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको व्यवस्था गरे अनुरूप जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार भनैकै स्थानीय तह हो। स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीतासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षा सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा छ। स्थानीय जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई स्थानीय तहको सुदृढीकरण गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासको आवश्यकता पर्दछ।

परिवर्तित नविनतम परिवेशमा स्थानीय सरकारले संविधान प्रदत्त अधिकार बमोजिमका अभिभारा पुरा गर्न गतिशिल विकास प्रक्रियालाई अनुशासित गराई सुशासन र समृद्धिका लागि अर्थपूर्णपहल हुन जरुरी छ। यस कार्यका लागि जननिर्वाचित पदाधिकारीको कुशल नेतृत्वमा शासन संचालन र विकास प्रकृयालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्न आवश्यक छ।

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डिकृत र क्षेत्रगत सूचना सहितका गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी जरुरी हुन्छ। वर्तमान सन्दर्भमा नेपाल सरकारले गाउँ तथा नगर क्षेत्रका समग्र वस्तुस्थिति झल्कने वस्तुगत विवरणका ढाँचा तयार गरेको अवस्था रहेको छ।

गाउँपालिकाका नेतृत्वमा यसरी तयार हुने वस्तुगत विवरण स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजनाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्न महत्वपूर्ण हुनेछ। उपलब्ध ऐन, कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका साथसाथै सरोकारवालासँगको परामर्श र विगतका सफल अभ्यासका आधारमा तयार गरिएको वस्तुगत विवरणले गाउँपालिकाका सेवा प्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्ध विकासमा टेवा पुऱ्याउने छ।

१.२ उद्देश्य

गाउँपालिका क्षेत्रको विकासको विद्यमान अवस्था, सम्भावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको समग्र स्थिति भल्किने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका विशेष उद्देश्य देहाय अनुसार रहेका छन्।

- गाउँपालिकाको प्रत्येक वडाका जनसांख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानविय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रका विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्ने।
- गाउँपालिका, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाका विवरण, अध्ययन, सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँका एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वका आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउने।
- गाउँपालिकाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुरुयोजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी कार्यलाई चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न देहाय अनुसारको कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू रहेका छन्।

क. नेपालको संविधान: नेपालका संविधान अनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ।

ख. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन : नेपाल सरकारले नेपालका संविधानका अनुसूची ५, ६, ७, ८ र ९ मा उल्लेखित संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकल तथा साभा अधिकार सूचीको कार्य विस्तृतीकरण सम्बन्धी प्रतिवेदनमा स्थानीय तहका अधिकारलाई थप व्याख्या गरेको छ। जस अनुसार स्थानीय तहको तथ्यांकीय अभिलेख व्यवस्थापन र स्थानीय तहका संभाव्य प्राकृतिक श्रोत र साधनका अभिलेख (प्रोफाइल) तयार गर्ने कुरालाई उल्लेख गरिएको छ।

ग. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ का (च),(ड) र (थ) मा बेरोजगारहरूको विवरण सहित स्थानीय तहका तथ्यांक संकलन गरी नियमित रूपले अद्यावधि गर्दै जानुपर्ने उल्लेख छ। ऐनको दफा १२ को (ख) मा वडा कार्यालयहरूले निजि घरधुरी तथा परिवारको लगत राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। त्यसरी नै स्थानीय तहका विकास आवधिक र वार्षिक योजनाहरू बनाई सोको आधारमा योजनाबद्ध विकास गर्नुपर्ने कुरा उल्लेख छ। भने वार्षिक र आवधिक योजना बनाउनका लागि समेत गाउँका वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

घ. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा कार्यविधि, २०७४ : यस कार्यविधिका दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढंगले बनाउनुपर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहका भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रका यथार्थस्थिति देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार गर्नुपर्नेछ,” भनि प्रष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ।

१.४ तयारीका चरण

नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगरपालिका वस्तुगत विवरण ढाँचा, विगतका सिकाई, सम्बन्धित विषय विज्ञका सुझाव, छलफल र गाउँपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमति, सहकार्यका साथैविभिन्न स्रोत प्रयोग गरी यावत चरण पार गर्दैसमग्र वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ।

१.५ सीमा

गाउँ वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा बमोजिम तयार गरिएको छ। प्रस्तुत तथ्याङ्कलाईवडागत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ। यस वस्तुगत विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ।

परिच्छेद- २

गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

सुनसरी जिल्लामा अवस्थित बर्जु गाउँपालिका प्रदेश नं. १ अन्तर्गतको पालिका हो । साविक रामगञ्ज बेलगछिया, अमडुवा, अमाहीबेल्हा र चिमडी गाविस मिलेर बनेको यो गाउँपालिका ६९.४३ वर्गकि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस परिच्छेदमा यहाँको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास सम्भावनाहरुलाई देहाय बमोजिम चर्चागरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

बर्जु गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिको हिसाबले २६ डिग्री २४ मिनेट २४ सेकेण्ड देखि २६ डिग्री ३१ मिनेट ४ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८७ डिग्री ९ मिनेट ३३ सेकेण्ड देखि ८७ डिग्री १५ मिनेट २ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यस गाउँपालिकाको अवस्थालाई हेर्दा सुनसरी जिल्लाको सदरमुकाम इनरुवादेखि करीब २८ कि.मि. दक्षिणमा पर्दछ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा मोरङ जिल्लाको विराटनगर महानगरपालिका, पश्चिममा सुनसरी जिल्लाका देवानगञ्ज गाउँपालिका, दक्षिणमा भारत र उत्तरमा गढी गाउँपालिका र दुहवी नगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ । जिल्लाका कूल क्षेत्रफल १२७५ वर्ग किलोमिटर मध्ये ५.४४ प्रतिशत भूभाग ओगटेको यस गाउँपालिकाको कूल क्षेत्रफल ६९.४३ वर्ग किमी रहेको छ । वडा अनुसार गाउँपालिकाको क्षेत्रफल यस अनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. २.१ : वडाअनुसार क्षेत्रफल

वार्ड नं.	समावेश भएको गाविस	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.मा)	प्रतिशत
१	रामगञ्ज बेलगछिया (१-३,८)	६.४७	९.३
२	रामगञ्ज बेलगछिया (४-७,९)	९.४६	१३.६
३	अमडुवा (१,२,४,९)	३.५९	५.२
४	अमडुवा (३,५-८)	१६.२८	२३.५
५	अमाहीबेल्हा (१-९)	१९.७८	२८.५
६	चिमडी (१-९)	१३.८४	१९.९
	जम्मा	६९.४३	१००.००

स्रोत: स्थानीय पुर्नसंरचना आयोग प्रतिवेदन, २०७८

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

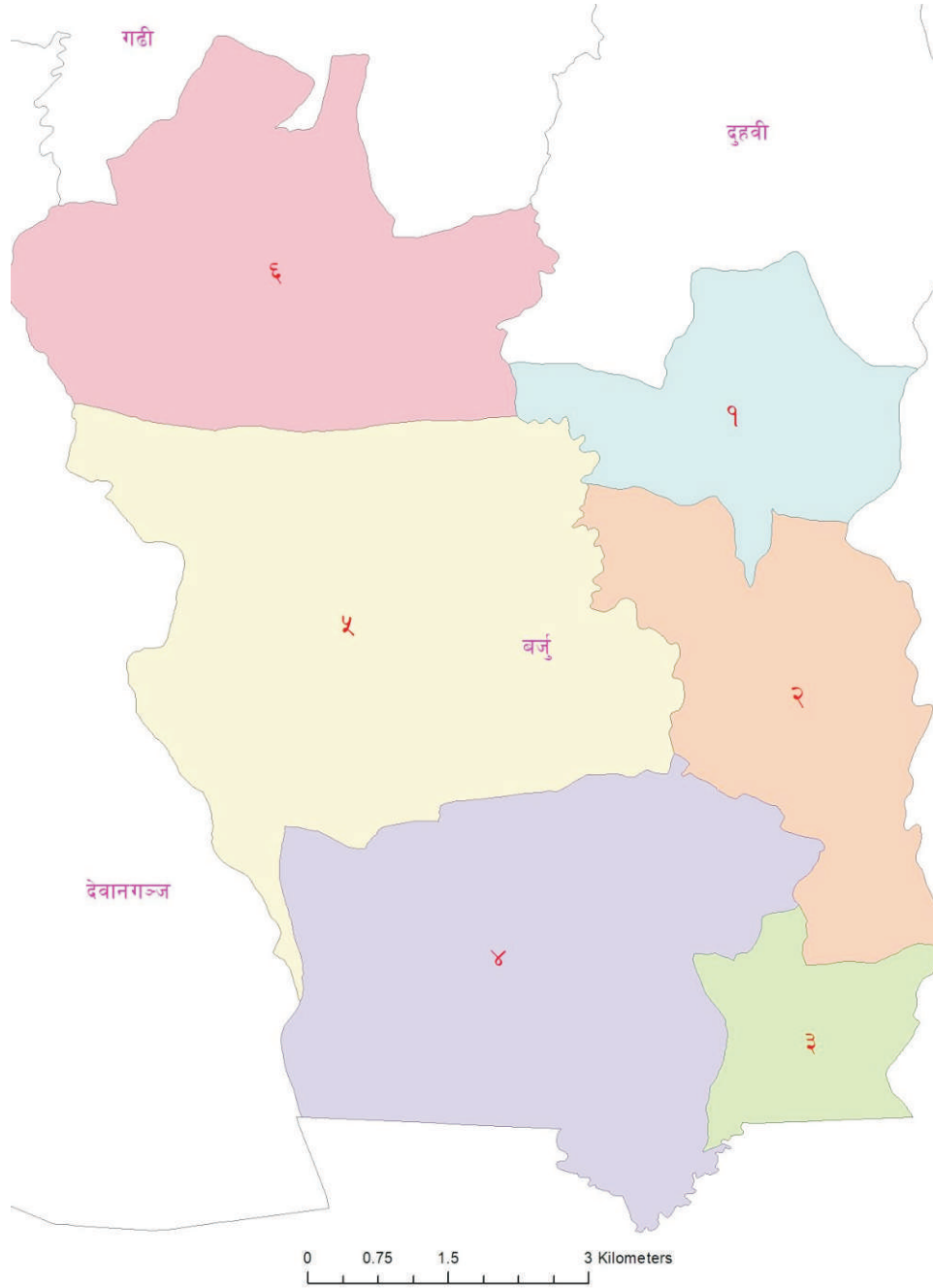
साविकको चार गाविसलाई मिलाएर बनाइएको बर्जु गाउँपालिका ऐतिहासिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक रूपले महत्वपूर्ण क्षेत्र मानिन्छ। साविक रामगञ्ज बेलगछिया, अमडुवा, अमाहिबेल्हा र चिमडी गाविस मिलाएर वि.सं. २०७३ मा बर्जुगाउँपालिकाको गठन भएको हो।

साविकको चिमडी गाविसस्थित ऐतिहासिक ताल बर्जुतालको नामबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण भएको छ। बर्जुताल र चरण क्षेत्र हिन्दु धार्मिक ग्रन्थ महाभारतका अनुसार पाँच पाण्डवसँग जोडिएको छ। यो गाउँपालिकाको सीमा विराटनगरमा रहेको प्रदेश १ कै ठूलो विमानस्थलसँग जोडिएको छ। साथैयस क्षेत्रमा नेपालकैपहिलो एभरेष्ट साईन्स सेन्टर रहेको छ। प्रजातन्त्र प्राप्त गर्नको लागि भएको युद्धको बेलामा प्रयोग भएको हातहतियार भएको क्षेत्र, प्रदेशकैठूलो चिनी मिल इस्टर्न सुगर मिल यसैपालिकामा पर्दछ। साथैयस भेगको पश्चिम सीमा बुढी खोला र पूर्वमा केशल्या नदी पर्दछ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

बर्जु गाउँपालिका प्रदेश नं. १ अन्तर्गत सुनसरी जिल्लामा अवस्थित रहेको स्थानीय तह हो। सुनसरी जिल्लामा विद्यमान २ उप महानगरपालिका, ४ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका गरी १२ स्थानीय तह मध्ये बर्जु गाउँपालिका पनि एक हो। साविकको ४ गाविसहरु समावेश गरी बनेको यस गाउँपालिकामा ६ वडाहरु रहेका छन्। गाउँपालिकाको केन्द्र साविक अमाहिबेल्हा गाविसको कार्यालय रहेको स्थान अमाहिबेल्हामा रहेको छ। यस पालिका प्रतिनिधि सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि ३ नम्बर निर्वाचन क्षेत्रमा पर्दछ।

नक्शा २.१: बर्जुगाउँपालिकाको राजनितिक विभाजन

श्रोत: स्थानीय तह पुर्नसंरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७४ मा आधारित भइ GIS Calculation

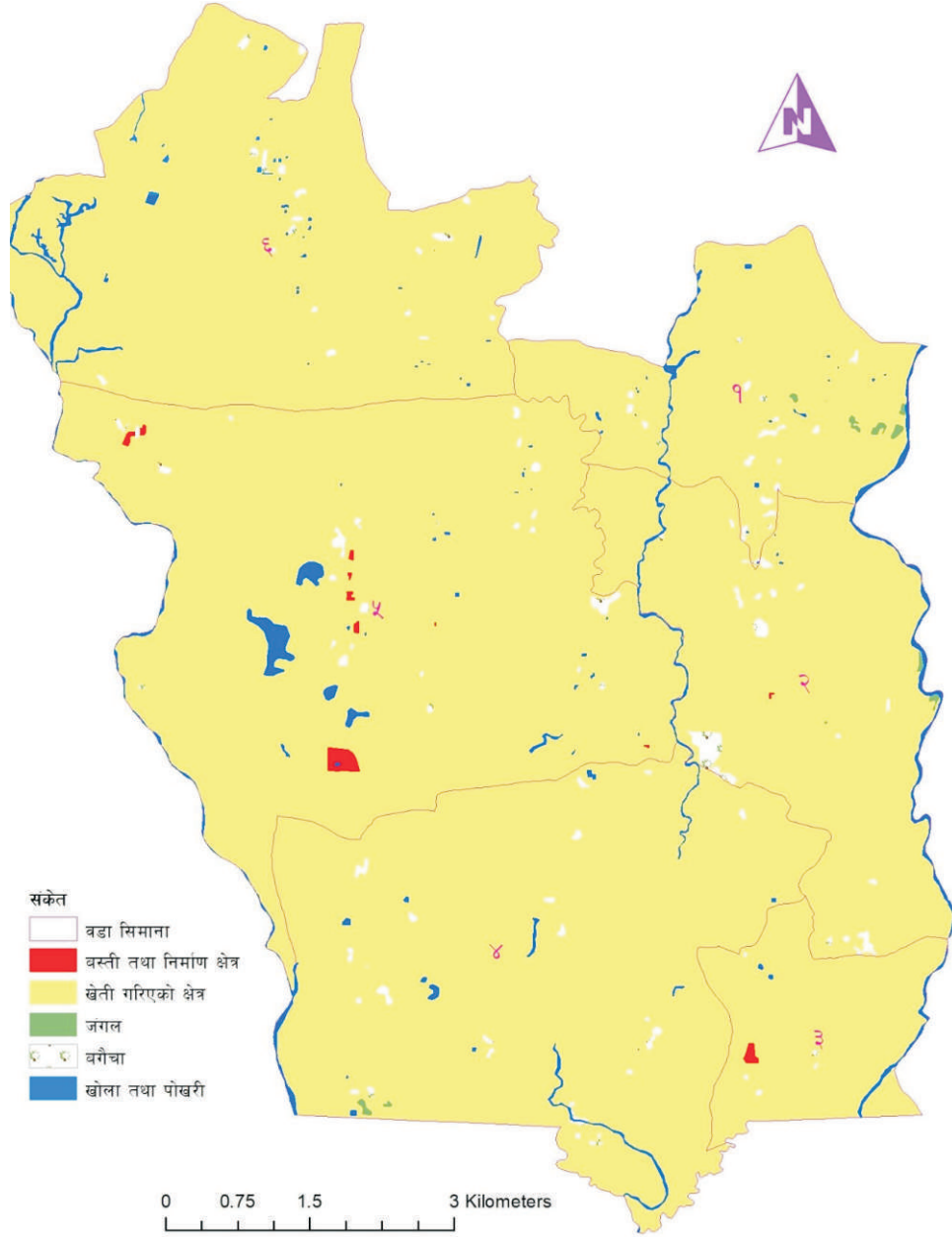
२.४ धरातलीय अवस्था

तराईको जिल्ला अन्तरगत रहेको यस क्षेत्रमा धरातलीय स्वरूपका हिसाबले अधिकांश भूभाग समथर क्षेत्रले ओगटेको छ। यस गाउँपालिकामा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको उर्वर खेतियोग्य जमिन रहेको छ। यस क्षेत्रमा मुख्यतया समथर भू-भाग पाइन्छ। सामान्यतया: यस क्षेत्रमा बलौटे खालको माटो पाइन्छ।

भूमीको प्रकार	क्षेत्रफल -ब	
बस्ती तथा निर्माण क्षेत्र	०.०१	०.०२
खेती गरिएको क्षेत्र	६८.७५	९९.०३
जंगल	०.००	०.०१
बगैचा	०.०६	०.०९
पोखरी तथा ताल	०.७१	०.०३
बगर	०.००	०.०१
सिमसार क्षेत्र	०.०२	०.०३
पानीले ढाकोका क्षेत्र	०.३१	०.७४
खाली जमिन	०.०२	०.०४
जम्मा	६९.४३	१००.००

स्रोत: LRMP 1996, नापी विभाग

नक्शा २.२: बर्जु गाउँपालिकाको भूउपयोग नक्शा

स्रोत : Land Resource Mapping Project (LRMMP) 1996, नापी विभाग

२.५ ग्राहस्थ उत्पादन, मानव विकास सूचकांक र गरिबी

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार सुनसरी जिल्ला मानव विकास सूचकांकको दृष्टिकोणले ७७ जिल्लाहरू मध्ये १२ औं स्थानमा पर्दछ। यस जिल्लाको मानव विकास सूचकांकको मान ०.४०९ रहेको छ। जसअनुसार औषत आय ६३.१४ वर्ष तथा प्रतिव्यक्ति आम्दानी १००७ अमेरिकी डलर रहेको छ। राष्ट्रिय योजना आयोगका अनुसार यस जिल्लामा ४९.० प्रतिशत गरिवको जनसंख्या रहेको देखिन्छ। यही अवस्थामा बर्जु गाउँपालिका पनि पछाडी देखिएको छ।

परिच्छेद- ३ जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थसँग सम्बन्धित वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरु समाविष्ट रहेका छन् ।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था :

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकाको कूल घरधुरी र जनसंख्या क्रमशः ६३६१ र ३१८२६ थियो भने २०७८ का स्थानीय घरधुरी सर्वेक्षणबाट यो संख्या बढेर क्रमशः घरधुरी ७८३३ र ३७७३७ पुगेको छ । वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ५ मा रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. २ मा रहेको देखिन्छ । गाउँपालिकामा घरधुरी १० वर्षमा १४ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ भने जनसंख्या ७.६ प्रतिशतले बृद्धि भएको देखिन्छ । वार्षिक बृद्धिदर क्रमशः १.७५ र १.०८ प्रतिशत हुन आउँछ ।

तालिका नं. ३.२ : वडाअनुसार परिवार तथा जनसंख्या विवरण

वडा नं	घरधुरी २०६८	घरधुरी २०७८	जनसंख्या २०६८					जनसंख्या २०७८					
			महिला	जम्मा	औषत परिवारको आकार	अनुप	महिला	अन्य	जम्मा	औषत परिवारको आकार	अन		
१	८३९	१११६	२१०५	२०९४	४१९९	५.०	१.०७	२७९१	२६०५	३	५३९९	५.०२	१.०८
२	७५६	९५५	२१४२	२०२३	४१६५	५.५१	१.०६	२५२४४	२५४६	३	५०७३	५.४४	१.१०
३	८२८	१०३४	२१४५	२१४५	४२९०	५.१८	१.००	३६९१	२४९५	४	५१९०	४.७१	१.०९
४	१००९	११०७	२४१८	२३७२	४७९०	४.७५	१.०२	२९४३	२८३३	१३	५७८९	४.७१	१.०४
५	१४३१	१७४४	३८६९	४०६९	७९३८	५.५५	०.९५	४४२३	४२१६	१३	८६५२	५.१९	१.०५
६	१३९०	१७८७	३१८२	३२६२	६४४४	४.६४	०.९८	३८७०	३७५७	६	७६३३	४.४२	१.०३
जम्मा	६२५३	७८३३	१५८६१	१५९६५	३१८२६	५.०९	०.९९	१९२४२	१८४५३	४२	३७७३७	४.८८	१.०६

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८

३.२ जनसांख्यिक अवयव (व्यक्तिगत घटना विवरण)

बर्जु गाउँपालिका भित्र गत दुई वर्षमा २८५८ जना बच्चाको जन्म दर्ता भएको छ । ८८८ जोडिको विवाह दर्ताभएको देखिन्छ । जन्मका तुलनामा मृत्यु निकै कम रहेको छ । मृत्यु दर्ताको कानूनी प्रयोजन नभएका खण्डमा दर्ता नगर्ने चलनका कारण यो कम देखिएको सर्वेको क्रममा पाईएको छ । बसाईसरेर आएपछि बसाईसराईदर्ता गर्ने प्रचलन पनि कम देखिन्छ ।

सम्बन्ध विच्छेदको घटना भने दर्ता भएका देखिएन (तालिका नं. ३.१)
तालिका ३.१: २०७६ वैशाख देखि २०७८ असार मसान्त सम्मका घटना दर्ता विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह (जोडि)	सम्बन्ध ि	वसाइसराइ	
					आएका	गएका
१	५०५	८२	१३३	०	१६०	७
२	५५५	५१	१०८	०	४६	४२
३	४१४	५०	१३२	०	४६	२
४	४६२	६४	१६४	०	७४	३६
५	५८३	१२६	१९९	०	२०६	२३
६	३३९	९५	१५२	०	१२०	५०
जम्मा	२८५८	४६८	८८८	०	६५२	१६०

स्रोत बर्जु गाउँपालिकाका वडा कार्यालयहरु, २०७८

३.३ घरमुलीको लैंगिक विवरण

नेपाली चलन जस्तै बर्जु गाउँपालिकामा पनि महिला घरमुलीको संख्या कम देखिन्छ। वार्ड नं. ४ मा सबै भन्दा बढि महिला घरमुली (१६९ वा १५.४ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ।

तालिका नं. ३.३: घरमुलीका लिङ्गका आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं.	जम्मा		महिला घरमली	महिला घर
१	९४९	९०३	४६	४.८
२	८५७	७९२	६५	७.६
३	९८६	९४०	४६	४.७
४	१०९७	९२८	१६९	१५.४
५	१५१५	१३८५	१३०	८.६
६	१६१७	१४९९	११८	७.३
जम्मा	७०२१	६४४७	५७४	८.२

स्रोत : घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८

३.४ उमेर तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेरका आधारमा जनसंख्याका स्थिति हेर्दा उमेर समुह अनुसार १ वर्षमुनिका बच्चाको संख्या ५६३ जना र ७० वर्ष माथिको कूल ७८५ जना रहेको देखिन्छ। वडा अनुसार विभिन्न उमेर समुह समबन्धि अन्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३.२ : वडागत रुपमा उमेर अनुसारका जनसंख्या

वडा नं.	१ वर्ष भन्दा कम		१-५ वर्ष		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा बढी			
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म		
१	४९	३८	२७५	२४०	४२१	४१९	१६८	१८६	८६६	७९०	३३६	३१३	१६६	१६२	११८	९६	७४	४४
२	३३	२७	२४१	१९८	४४९	३८८	२१६	१८९	८२२	७६७	२९१	२९५	२०४	१९१	१४३	१००	४६	६१
३	१७	२५	२७०	२६४	४१९	३५६	१७५	१६५	९३२	८२०	३१९	३३५	१८४	१६५	८९	६८	१४	२८
४	७३	५७	२४३	२६३	४३०	४४९	२००	१७७	९६८	८८९	३१६	३३९	१९९	१७०	१३५	१३१	७२	५२
५	७५	७१	४३२	४१८	६४३	६५३	३४१	३३६	१४०१	१२६९	४६७	५०८	३३७	२७५	२०८	१७८	१३६	१२२
६	४५	५३	३३७	३४३	६४६	६०६	३१६	२६३	१२९२	१२५५	४१८	४०९	३२०	२९५	१९८	२१३	५९	७७
जम्मा	२९२	२७१	१७९८	१७२६	३००५	२८६९	१४१६	१३१६	६२८१	५७९०	२१४७	२१९९	१४१०	१२५८	८९१	७८६	४०१	३८४

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

३.५ मातृभाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण

गाउँपालिका भित्र मातृभाषाको रुपमा बोलिने भाषाहरुमध्ये मैथिली आधाभन्दा बढीले बोल्दछन् भने त्यसपछि थारु भाषा रहेको बोल्ने जमात बढी रहेको छ। यस भेगमा बहुसंख्याले मातृभाषाको रुपमा नेपाली भाषा बोल्दछन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८ अनुसार मातृभाषीहरुको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३.३ क: मातृभाषा अनुसार जनसंख्या

मातृभाषा	वडा नं.							
	१	२	३	४	५	६		
मैथिली	२५८१	३४६३	२८१२	२०७७	३७६०	३१७७	१७८७०	५७.३१
थारु	३५८	२३९	९८१	१७०८	१४४१	२५८५	७३१२	२३.४५
नेपाली	८२२	३८२	४०८	३५४	६९५	५१०	३१७१	१०.१७
उद					८७८	८०	९५८	३.०७
गरुड	२८३		६४	३२४	१२६		७९७	२.५६
अन्य	३५	२२	२९	५२	१४४	२१	३०३	०.९७
मगाडी				१८४			१८४	०.५९
नखुलेका		५८	८९				१४७	०.४७
उराव	१२०						१२०	०.३८
मगर				५६		२१	७७	०.२५
मेच						५०	५०	०.१६
मालपाँड			४३				४३	०.१४
सन्थाली					४१		४१	०.१३
भोजपुरी				३५			३५	०.११
याक्खा					२९		२९	०.०९
राई					२३		२३	०.०७
नेवार					२०		२०	०.०६
जम्मा	४१९९	४१६४	४४२६	४७९०	७५५७		३१९८०	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ३.३ क: मातृभाषा अनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	१	२	३	४	५	६		प्रतिशत
मैथली	३२६२	४०१८	३२०४	२५६६	४९२८	४१९४	२२१७२	६४.७५
थारू	४२५	२९०	१०५१	१९०९	१५४४	२६६३	७८८२	२३.०२
नेपाली	९६१	३४४	३८४	६३९	८१९	२४९	३३९६	९.९२
हिन्दी	०	०	०	५	४९०	१०	५०५	१.४७
भागाड (उराउ)	८१	०	०	०	१०	२५	११६	०.३४
अन्य	४	१	६	३४	४९	०	९४	०.२७
लिम्बु	२८	०	०	०	०	०	२८	०.०८
उद	०	०	०	१	२२	०	२३	०.०७
भाषा नखुलेका				९	८	४	२१	०.०६
तामाङ	०	८	०	०	०	०	८	०.०२
जम्मा	४७६१	४६६१	४६४५	५१६३		७१४५	३७७३७	१००.००

स्रोत : केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

३.६ धर्मअनुसार जनसंख्या विवरण

धार्मिक हिसाबले गाउँपालिका भित्र बोलिने मातृभाषाहरु मध्ये सबैभन्दा धेरै हिन्दु धर्म मान्नेहरु २७,७६२ अर्थात ८९ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसैगरी, बौद्ध धर्म, मुस्लिम र इसाई धर्म मान्नेहरुको जनसंख्या क्रमशः १२४८,१९३५ र ३ रहेको देखिन्छ। वडा अनुसार विभिन्न धर्मअनुसारको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३.४ क : वडागत रूपमा धर्मअनुसार जनसंख्या

वडा	धर्म							
	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम		इसाइ	प्रक	नगरिएका	
१	३५०१	६४९	१	४	३	१	०	४१९९
२	४१०८	२७	२	०	०	०	२१	४१६४
३	४१०९	३०३	१२	०	०	०	२	४४२६
४	३७५५	२९४	७३०	०	०	०	११	४७९०
५	६१५५	७२	८८९	०	०	१४	१५	७१५७
६	६१३४	३	३०१	०	०	०	२	६४४४
जम्मा	२७७६२	१३४८	१९३५	४	३	१५	५१	३११८०
प्रतिशत	८९.०४	४.३२	६.२१	०.०१	०.०१	०.०५	०.१६	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

वडा नम्बर	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	इसाइ	अन्य	उपलब्ध नभएका	
१	४७२१	८	२	२७	०	३	४७६१
२	४६५३	८	०	०	०	०	४६६१
३	४६४३	०	०	०	०	२	४६४५
४	४३६९	५	७३७	०	०	६	५१६३
५	६७०४	७	११५४	२	१	२	७८७०
६	६८०९	०	३३५	०	०	१	७१४५
जम्मा	३१८९९	७४	२२२८	२९	१	१४	३७७३७
प्रतिशत	९३.१५	०.२२	६.५१	०.०८			१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७८

३.७ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

जातजातिगत आधारमा जनसंख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या तराईमधेसका अन्य जाति ३५ प्रतिशत त्यसपछि तराई आदिवासी जनजाति ३० प्रतिशत रहेको देखिन्छ। तेस्रो ठूलो संख्या तराई दलितको रहेको पाइन्छ। गाउँपालिकाको तर्फबाट गरिएको घरधुरी सर्वेक्षणका आधारमा प्राप्त जातिगत घर परिवार संख्या र जनसंख्यालाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३.५ : वडाअनुसार जातिगत घरधुरी विवरण

वडा नम्बर	पहाडी ब्राह्मण / क्षेत्री	तराई ब्राह्मण / क्षेत्री	पहाडी आदिवासी / जनजाती	तराई आदिवासी / जनजाती	पहाडी दलित	तराई	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	ज
१	२	१५	२	२३७	२	३१७	०	४८	३२६	९४९
२	४५	३	१८	६१	०	६१	०	७	६६२	८५७
३	०	१	६	३१३	४	१८९	०	५	४६८	९८६
४	१०	६२	१५	५५३	२	२१४	१५९	६	७६	१०९७
५	८९	७	६१	४१०	३	३३९	१७३	२१	४१२	१५१५
६	०	११	३८	५९३	२	३०७	५४	९६	५१६	१६१७
जम्मा	१४६	९९	१४०	२१६७	१३	१४२७	३८६	१८३	२४६०	७०२१
प्रतिशत	२.१	१.४	२.०	३०.९	०.२	२०.३	५.५	२.६	३५.०	१००

स्रोत : घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८

तालिका नं. ३.६ : वडाअनुसार जातिगत जनसंख्या विवरण

वडा नं.	क्षेत्र	क्षेत्र	अ		पहाडी दलित	दलित		अन्य	अन्य	उपलब्ध	जम्
१	४	७८	७	१२२८	२	१५९०	१	०	१८५०	१८५०	४७६१
२	२२५	१२	८१	२९८	१	२८५	०	२७	३७३१	३७३१	४६६१
३	०	३	२३	१४०३	२०	८४७	०	११	२३३५	२३३५	४६४५
४	५३	३०२	७९	२५६०	११	९९१	७५९	४	३९८	३९८	५१६३
५	४६४	४७	३१४	१८१७	१५	१७०२	११७२	८	२३२४	२३२४	७८७०
६	०	४८	१७७	२७१०	१०	१३९८	३४६	०	२४५५	२४५५	७१४५
जम्मा	७४६	४९०	६८१	१००१६	५९	६८१३	२२७८	५०	१३०९३	१३०९३	३४२४५

स्रोत : घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८

३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खालका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८ अनुसारका विवरण देहाय बमोजिम रहेका छ ।

तालिका नं. ३.७ क: वडागत रुपमा अपाङ्गताका किसिमअनुसार जनसंख्या

	विवरण										
	सपाङ्ग	शारिरिक	दृष्टि विहित	सुस्त श्रवण	दृष्टि श्रवण	ब अकर्मकिन	मा	वा	बहु अपाङ्ग	ज	प
१	४१५१	१९	७	१	१	१४	२	०	४	४१९९	१.१४
२	४१०९	२१	४	४	०	९	३	३	११	४१६४	१.३२
३	४३६२	३०	६	३	१	६	११	०	७	४४२६	१.४५
४	४७०७	२४	१५	९	१	१३	७	५	९	४७९०	१.७३
५	७०४०	४४	१९	९	६	२२	७	०	१०	७१५७	१.६३
६	६३०८	५५	२२	११	२	१४	१४	६	१२	६४४४	२.११
जम्मा	६१३५४	३८६	१४६	७४	२२	१५६	८८	२८	१०६	३११८०	१.००

तालिका नं. ३.७ ख: वडागत रुपमा अपाङ्गताका किसिम अनुसार जनसंख्या

	सपाङ्ग	शारिरिक अपाङ्ग	बौद्धिक अपाङ्ग	दृष्टि विहिन	बहिरा (सुन्न र बोल्न नसक्ने)	बोल्न अकमकिन	मनोसामाजिक अपाङ्गता	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४७२५	२४	६	०	२	०	१	३	४७६१
२	४५६३	५१	१०	६	१५	३	१०	३	४६६१
३	४६१६	१७	२	२	१	२	०	५	४६४५
४	५०८३	३६	१४	६	७	४	०	१३	५१६३
५	७७९५	३३	४	४	८	८	८	१०	७८७०
६	७०७१	२२	२९	६	८	५	१	३	७१४५
	३३८५३	१८३	६	२४	४१	२२	२०	३७	३७७३७

३.९ आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरपरिवारको आफू बस्ने घरको स्वामित्व सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८ अनुसारका विवरणलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३.८ क: घरका स्वामित्वका प्रकार

वार्ड नं.	स्वामित्वका प्रकार				जम्मा
	आफन घर	भाडाका घर	सस्थागत	अन्य	
१	८३५	१	०	३	८३९
२	७४८	५	०	३	७५६
३	७३०	३	२	९३	८२८
४	९९७	०	०	१२	१००९
५	१३७७	७	३	४४	१४३१
६	१३५९	२१	२	८	१३९०
जम्मा	६०४६	३७	७	१६३	६२५३
प्रतिशत	९६.६९	०.५९	०.११	२.६१	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ३.८ ख: घरका स्वामित्वका प्रकार

वडा नं.	निजी/आफ्नै	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	७८२	३	१६२	१	१	९४९
२	७७३	२५	२५	३४	०	८५७
३	७७४	१	०	२११	०	९८६
४	१०८८	०	१	८	०	१०९७
५	१२६१	६	६०	१८४	४	१५१५
६	१५९६	१८	२	०	१	१६१७
जम्मा	६२७४	६२७४	६२७४	६२७४	६२७४	६२७४
प्रतिशत	८९.४	०.८	३.६	६.२	०.१	१००

स्रोत : घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८

परिच्छेद- ४
आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शिर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

यस शिर्षक अन्तर्गत आर्थिक गतिविधिका विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

४.१.१ प्रमुख पेशा अनुसार जनसंख्या

गाउँपालिकाको कूल जनसंख्या ३७७३७ मध्ये कम उमेरका २०.१२ प्रतिशत, गृहिणी २५.३८ प्रतिशत, विद्यार्थी १७.२८ प्रतिशत रहेका छन् भने मुख्य पेशाको रूपमा ज्याला मजदूरी गर्ने २०.७ प्रतिशत र कृषि तथा पशुपालन गर्ने ५.४७ प्रतिशत रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१ प्रमुख पेशा अनुसार जनसंख्या

वडा नं	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला/ मजदूरी	व्यवसायिक काय	वैदेशिक रोजगारी	विद्यार्थी	गृहिणी	वेरोजगार	कम उमेर	अन्य	उपलब्ध नभएका
१	११२	१९३	८	१०१५	६९	१०५	७३३	१२६९	२०५	१०२३	११	११
२	३२०	१६६	७७	८८८	९	१२८	९२८	११११	१५१	८४२	६	२
३	२१७	१५७	६८	१०७०	६	३२	८३४	१२३४	५९	९३९	९	२०
४	३७५	१६५	१०६	११९५	१	१०८	८२१	११०७	१०२	१०८९	८५	४
५	६९२	२९१	१११	१२८०	१७	३०८	१२४१	१८३७	४१२	१६३४	२	३
६	१५१	१६३	१०७	१६२१	१०	१६९	१३४५	२११०	११४	१३४४	०	२
जम्मा	१८६७	११३५	४७७	७०६९	११२	८५०	५९०२	८६६८	१०४३	६८७१	११३	४२
प्रतिशत	५.४७	३.३२	१.४०	२०.७०	०.३३	२.४९	१७.२८	२५.३८	३.०५	२०.१२	०.३३	०.१२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न प्राविधिक तथा विशेष दक्षतायुक्त जनशक्तिसम्बन्धी विवरण देहायका तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ४.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संशोधनको विवरण

वडा नम्बर	विषयगत क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संशोधन																जम्मा
	कृषि र पशु		इन्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसाधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१	३४	४०		३	३	३	१४	२०	३४	४०		४		१			
२	४५	५४		२	५	५	१५	२५	४५	५४		१					
३	३२	४२		४	३	४	३	४	३२	४२		३		१			
४	१२	३२		६	१	३	१२	२२	१२	३२		१					
५	१२	४३		५	१२	४	२	१३	१२	४३		१					
६	१३	१६		३	१३	६	१०	१४	१३	१६		१		२			
जम्मा	१४८४	२२७		२३	१४	२५	५६	९८		२२७		१०		४			

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.१.३ बैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

गाउँपालिकाको जम्मा ६२५३ घरपरीवार मध्य ४६९ वा ७.५० प्रतिशत घरपरीवारबाट बैदेशिक रोजगारीमा गएको देखिन्छ। जस अनुसार सब भन्दा बढि वडा न. ५ बाट ४४५ जना बैदेशिक रोजगारमा गएका देखिन्छ। वडा अनुसारका बैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेका छ।

तालिका नं. ४.२ क: बैदेशिक रोजगारीमा गएका घरधुरी संख्या

वार्ड न.	जम्मा घरधुरी	बैदेशिक रोजगारमा गएका घरधुरी	वडामा बैदेशिक रोजगारीमा गएका घरधुरी प्रतिशत
१	८३९	९२	१०.९७
२	७५६	३३	४.३७
३	८२८	३३	३.९९
४	१००९	४०	३.९६
५	१४३१	१५५	१०.८३
६	१३९०	११६	८.३५
जम्मा	६२५३	४६९	७.५०

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ४.२ ख: बैदेशिक रोजगारीमा गएको जनसंख्या

वडा नं.	गणना गरेकै ठाउँमा बसेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसेको	विदेशमा बसेको	उलब्ध नभएको	जम्मा
१	४५९८	७८	८३	२	४७६१
२	४४४९	८९	१२३	०	४६६१
३	४६१७	१५	११	२	४६४५
४	४९२४	१५६	७६	७	५१६३
५	७३८२	२७९	२०२	७	७८७०
६	६८८१	१२०	१४३	१	७१४५
जम्मा	३२८५१	७३७	६३८	१९	३४२४५

४.१.४ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.३ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

उद्योगका नाम तथा ठेगाना (प्रो. नाम)	वडा नम्बर	उद्योगका स्वामित्व -सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगका प्रकार - लघु, घरेलु, साना, मफोला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएका वार्षिक आम्दानी -रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
ठूला								
इ. सुगर मिल प्रा.लि.	५	निजी	ठूला	१	४९०	४९१	चिनी	
मध्यम								
साना								
वसन्त शर्मा	१	निजी						
घरेलु								
सान पाउरोटी उद्योग	५	निजी			२	२		
लघु								
गणेश कुटानी पिसानी मिल	१	निजी	लघु		१	१		
विकास राइस मिल	५	निजी			१	१		
करेशमा राइस मिल	५	निजी			१	१		
गौरीशंकर मिनी कुटानी पीसानी	५	निजी			१	१		
यादव राइस मिल	५	निजी			१	१		
महाविर	५	निजी			१	१		
रामायण फर्निचर	५	निजी			२	२		
शिवानि फर्निचर	६	निजी			२	२		
सोतिलाल फर्निचर सन्टर	६	निजी			२	२		
बाघेश्वरी रिङ्ग उद्योग	६	निजी			२	२		
अजित ग्रील उद्योग	६	निजी			२	२		
संजय राइस मिल	६	निजी			१	१		
निलम गल्ला काटा	६	निजी			२	२		
न्यू धन लक्ष्मी ज्वेल्स	६	निजी			२	२		
न्यू कृष्ण ज्वेल्स	६	निजी			३	३		

दिनेश टेलर्स	६	निजी			२	२		
वजरग राइस एण्ड फलार	४	निजी			२	२		
कुमारी कुटानी पिसानी	४	निजी			३	३		
सुनिता राइस कुटानी पिसानी	४	निजी			७	७		
भूमिका आइसा काष्ठ फनिचर सन्टर	४	निजी			७	७		

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२ कृषि तथा पशु विकास

४.२.१ सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा सिंचाइको श्रोतको रूपमा सितागञ्ज नहर र चन्द्रामोहना सिंचाई आयोजना रहेका छन्। सिंचाई आयोजना अनुसार सिंचित क्षेत्रफलका विवरण तालिकामा दिइएको छ।

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाका नाम	वडा नम्बर	सिंचाईका किसिम -सतह - कूलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, टयुवेल/वोरिङ्ग, पाखरी वा अन्य)	सिंचाईका माध्यम -कूला नहर, पाइप आदी)	सातका विवरण		सिंचाईका उपलब्धता -वर्षैभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र -हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई -कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			
सितागञ्ज नहर शाखा	१, २, ३	नहर	नहर	९.८०	१	मौसमी	१५००	६००
चन्द्रामोहना	५, ६	नहर	नहर	९.३०	१	मौसमी	५००	२००

४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.५ कृषि कार्यमा जग्गाका उपयोग

वडा नं.	कृषि कार्यका लागि जग्गा भएका परिवार तथा क्षेत्रफल						
	आफ्नो परिवारको नाममा जग्गा भएको परिवार	क्षेत्रफल	अरुको नाममा रहेको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार	क्षेत्रफल	अन्य स्वामित्वको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार	क्षेत्रफल	कृषि कार्य नगर्ने
१	०	०	१११	५१३७	२५	१७१६	८३१
२	०	०	४४३	८६१३	१६४	७३९९	३८०
३	०	०	४६५	८२७३	९५	१४३५	५०३
४	०	०	३४४	९१९३	१०१	४१०१	७०५
५	०	०	७४५	१४३९६	२३७	५३०९	६६७
६	०	०	५०८	११९०४	१०२	२३८५	१०४९
जम्मा	०	०	२६१६	५७५१६	७२४	२२३४५	४१३५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७८

४.२.३ अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण

बालीजन्य उपजहरु मध्य अन्नवाली, दलहन बाली, तेलहन बाली क्रमशः ७९२७८, ८५९ र १२,८७९ कठठा जमिनमा क्रमशः १,२५,७३७, २८८ र ५७९ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरु उत्पादनका केहि परिमाणमा विक्री हुने गरेका देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.६ अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्नवाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल (कठठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (कठठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (कठठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)
१	३६७५	९५०४	२४०८१२	१०	१७	३४	१२५८२	५०१	६
२	९४१५	१०४८२	४७२१	५१९	१२३	६७	१०९	२६	७
३	१५००२	१६८५१	३४१७	९२	४२	०	८१	१५	२
४	१११३९	३५६१६	८५१२	१३	६	०	१८	७	३
५	२४७५८	३४०८५	१६९३२	६४	६८	०	७२	१९	०
६	१५२८९	१९१९९	७१७६	१६१	३२	६६	१७	३	२
जम्मा	७९२७८	१२५७३७	२८१५७०	८५९	२८८	१६७	१२८७९	५७९	२०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२.४ तरकारी, फलफुल, नगदेवाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा उत्पादित तरकारी, फलफुल र नगदेवाली उत्पादनको अवस्था हेर्दा क्रमशः २८०, २०, १,३५८ कटठा जमिनमा क्रमशः २,११६, २३५ र २,७६,४०९ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरुका केहि परिमाणमा विक्री समेत हुने गरेको देखिन्छ।

यसैगरी, यहाँ माछापालनका लागि १२७ वटा पोखरी रहेको र वार्षिक ३,१३० क्विन्टल माछा उत्पादन हुने गरेको पाइएको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.७ तरकारी, फलफुल, नगदेवाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	तरकारी			फलफुल			नगद बाली			माछा उत्पादन		
	क्षेत्रफल (कठठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (कठठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (कठठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	पोखरी संख्या	क्षेत्रफल	उत्पादन (क्विन्टल)
१	०	३	३	२०	२३५	२३०	८२३	३३३४	२१९८	१००	४	७००
२	१	०	०	०	०	०	६९२२	११७३६३	११८२०५	४	२१	१००
३	१७	७	६	०	०	०	१४८५	४५८०८	४५३०८	०	०	०
४	१३	१६००	१५१०	०	०	०	२४५०	८३४७४	८३२९४	३	८	०
५	१२७	४२३	३९२	०	०	०	११७८	२३६२९	२३१६६	६	१३	१०८०
६	१२२	८३	८६	०	०	०	२००	२८०१	२४००	१४	१०५	१२५०
जम्मा	२८०	२११६	१९९७	२०	२३५	२३०	१३०५८	२७६४०९	२७४५७१	१२७	१५१	३१३०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२.५ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

यस गाउँपालिकामा पालिएका दुधजन्य पशुको संख्या र दुग्ध उत्पादन सम्बन्धि विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.८ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनका अवस्था

वडा नं.	पशुपक्षी पालन गन परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/रांगा	
	पालन गन	पालन नगन परिवार	संख्या	दुध/ध्य उत्पादन (लिटर)	संख्या	दुध/ध्य उत्पादन (लिटर)
१	१६	९३१	९	४	१२	२५
२	५२५	३२८	६१६	६०८	१७४	१७३
३	५४६	४३९	१०८५	७८८	५८	११३
४	१३०	९६५	९	६	१४	३१
५	१०५३	४५१	१२७६	१३२४	४०४	१२८८
६	६०७	१००९	५८१	१४४	११७	७३
जम्मा	२८७७	४१२३	३५७६	२८७४	७७९	१७०३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

यस क्षेत्रमा मासुजन्य पशुपन्छीपालन अन्तरगत ३,७५८ भेडाबाखा, ५० बंगुर र २०,०९९ कुखुरा तथा हाँस रहेका छन् । यी पशुपक्षीबाट हुने उत्पादन सम्बन्धि विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.९ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनका अवस्था

वडा नम्बर	भेडाबाखा/खसीबोका			सुगुर/बंगुर		कुखुरा/हास संख्या		
	संख्या	मासु उत्पादन (कजि)	ऊन (कजि)	संख्या	मासु उत्पादन (क.जि.)	संख्या	अण्डा उत्पादन (गाटा)	मासु उत्पादन (क.जि.)
१	४०	१४२५२	३५	०	०	१५	१८३	५३०५१
२	६८१	१९३६	०	०	०	१००	४५९०	९४
३	७९६	१३६०	६	२	९५	२८२	२५४८	७००
४	१०३	२१७	०	०	०	०	०	०
५	१६०४	३२५९	१४	२८	१०५५	१३२६७	१७२२४	३२७९४
६	५३४	५५६	१	२०	१२०	६४३५	११०	५१२६०
जम्मा	३७५८	२१५८०	५६	५०	१२७०	२००९९	२४६५५	१३७८९९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२.७ पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रिका आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रि गर्ने घरपरिवार संख्या ४०७ रहेका छन् भने पशुपंक्षीजन्य उत्पादनबाट यी घरपरिवारले वार्षिक करिब २६९,३७६ आम्दानी गर्ने गरेका छन्। पशुपंक्षी पालन गरे पनि बिक्री वितरण नगर्ने घरपरिवार संख्या ६६०० रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४.१० पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रिका आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रिका आधारमा घरपरिवार संख्या		
	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गत घरपरिवार	बिक्रीबाट प्राप्त वार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	बिक्री नगन घरपरिवार
१	१०	८२६५४	९३८
२	१६१	३२२१	६९२
३	५७	१०५८	९२९
४	९	८०३१६	१०८७
५	१३५	३६१९३	१३७३
६	३५	६५९३४	१५८१
जम्मा	४०७	२६९,३७६	६६००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२.८ कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरताको अवस्था

गाउँपालिका भित्र रहेका घरपरिवारमध्ये आफ्नो उत्पादनले परिवारलाई खानपुग्ने अवधि अनुसारको वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.११ कृषि उत्पादनका आत्मनिर्भरताको अवस्था

वडा नम्बर	३ महिना सम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि बष दिन खान पुग्ने	तथ्यांक उपलब्ध नभएका	जम्मा
१	०	३	१९	९२४	२	९४८
२	१	१४	२७८	५६०	०	८५३
३	१३	२१	५४	८९८	०	९८६
४	१८०	४०	५४	८२२	०	१०९६
५	१७	७०	२०५	१२१२	४	१५०८
६	१३	६५	११६	१४२२	०	१६१६
जम्मा	२२४	२१३	७२६	५८३८	६	७००७
प्रतिशत	३.२	३.०	१०.४	८३.३	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धी मानव संसाधन कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यवसायिक वा अगुवा कृषकको संख्या ४००४ रहेको छ भने जेटिए ५ जना, पशुकार्यकर्ता १०. र व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालक ५ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धि विवरणलाई वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१२ : कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धीत मानव संसाधन

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कायकता	व्यवसायिक नर्सरी सचालक
१	२०२	०	२	१
२	५०९	१	१	०
३	६००	१	२	१
४	७०३	१	१	१
५	१२०८	१	२	१
६	७८२	१	२	१
जम्मा	४००४	५	१०	५

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७८

४.२.१० कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न, दलहन तथा नगदे वालीमा उच्च पहाडी क्षेत्रमा देखापर्ने रोग तथा किराले नकारात्मक रूपले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ। यस्ता रोग तथा कीराका विवरण वाली अनुसार देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४.१३ कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

साधारणतया तरकारी वालीमा लाग्ने किरा वा रोगका नाम	साधारणतया फलफूल खेतीमा लाग्ने किरा वा रोगका नाम	साधारणतया खाद्यान्न वालीमा लाग्ने किरा वा रोगका नाम	साधारणतया दलहन वालीमा लाग्ने किरा वा रोगका नाम	साधारणतया नगदे वालीमा लाग्ने किरा वा रोगका नाम
खपट किरा	गवारा	पतरा	पतरा	भसिल कीरा
लाही	फुलमा अस पार्ने कीरा	गवारा	भुसिल कीरा	लाही
गवारा	फ्रुट फलाई	फटके	फौजी किरा	खपटे
फटयाडग्रा		फाजी किरा	फटयाडग्रा	
पतरा		फटयाडग्रा		

स्रोत: समूह छलफल तथा संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

४.२.११ पशुपन्ध्रीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा पशुपन्ध्रीमा मौसम अनुसार लाग्ने रोग व्याधीले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ। यहा देखा पर्ने रोगका विवरणलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१४ : पशुपन्ध्रीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

पशुपन्ध्री जन्तु उत्पादन	रोगका नाम
पशु	भ्भागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थ्रेक्स, पी.पी.आर, एन यूरिया, डर्माटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्सिसिया, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स, लाइस, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायामेट्रा, स्वइन फिवर, खोरेत, रेविज, नाम्ले, माटे, जुका, छेरौट, साउन ज्वरो, जम्मा, उपियाँ, किर्ना, लुतो, थुनुवा
पंक्षी	क्सीडिपेसिस, कोराइजा गम्वारो, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, रानिखेत, फवल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्वारो, रानी खत

स्रोत: समूह छलफल तथा संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

४.२.१२ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाखा, बंगुर र कुखुरा) को नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
लिला कामधेनु गौशाला	२	वर्जु गा.पा. २	दुध	लि.	४५०००	शरदराज सापकोटा	१	१
कृष्ण गाईफार्म	३	वज गा.पा. ३	दध	लि.	१२०००	राजेन्द्र प्र. राय		१
जसोध्या गाईफार्म	६	वर्जु गा.पा. ६	दुध	लि.	२१०००	जसोध्या कु.पडित	१	१
विराट गाईफार्म	५	वज गा.पा. ५	दुध	लि.	१६५००	नविन प्र. साह		१
राजन पशुपालन केन्द्र	५	वज गा.पा. ५	दुध	लि.	१२०००	इसराइल अन्सारी	१	१
अरवाज गाइफार्म	५	वर्जु गा.पा. ५	दध	लि.	२४०००	मुख्तार आलम		१
शिफा गाइफार्म	५	वर्जु गा.पा. ५	दध	लि.	१३५००	हसीब असारी		१
रणकाली गाइपालन केन्द्र	६	वर्जु गा.पा. ६	दुध	लि.	१५०००	राज कुमार मेहता	१	१
लक्ष्मी गाइपालन केन्द्र	१	वज गा.पा. १	दध	लि.	१०५००	बदीना यादव		१
बालकृष्ण गाइफार्म	१	वज गा.पा. १	दध	लि.	१८०००	पर्शुराम यादव	१	१
सृजना पशु फार्म	१	वर्जु गा.पा. १	दुध	लि.	९०००	अहिल्या देवी यादव	१	

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

४.३.१३ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१५ : सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन -के.जी.)	स्वामित्व (को संग)	वार्षिक आमदानी (रु.)	गाउँ/नगर पालिकामा वार्षिक शल्क (रु.)
बर्जु ताल	६	१६०-०-०	-	सरकारी	-	-
दैता पोखरी	६	१-०-०	-	सरकारी	-	-
मुङ्गरदह	६	३-०-०	-	सरकारी	-	-
सबडोह	६	३-०-०	-	सरकारी	-	-

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

४.३ पर्यटन विकास

४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

तालिका ४.१६ पर्यटकीय स्थलहरूका विवरण

क्र.सं.	नाम	रहेको स्थान	महत्व
१	बर्जु ताल	बर्जु गा.पा.	ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय ताल
२	शान्ति वन	बर्जु गा.पा.	पर्यटकीय, साइन्स सेन्टर
३	श्री रामजानकी मन्दिर	बर्जु गा.पा.	धार्मिक
४	इसान नर्सरी	बर्जु गा.पा.	पर्यटकीय
५	विधु धामी थान	बर्जु गा.पा.	धार्मिक
६	शब्दोह सिमसार	बर्जु गा.पा.	पर्यटकीय
७	मुगर दह	बर्जु गा.पा.	पर्यटकीय
८	चिनी मिल	बर्जु गा.पा.	पर्यटकीय
९	दैता पोखरी	बर्जु गा.पा.	धार्मिक तथा पर्यटकीय
१०	बागेश्वरी शक्तिपीठ	बर्जु गा.पा.	धार्मिक तथा पर्यटकीय

४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१७: होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटलका प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टुरेन्ट, अन्य)	होटलका स्तर (स्टार, ननस्टार)	वार्षिक पर्यटक - सख्या)	
			कोठा संख्या	वेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)
रिसोर्ट एभरेष्ट	५	सिता गञ्ज	२०	३०	रिसोर्ट	ननस्टार	आन्तरिक	
मञ्जु होटल	६	चिमडी						

४.४ चिस्यान केन्द्र, मिल, संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१६ : चिस्यान केन्द्र, मिल, संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र

वडा नम्बर	चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र		
		पानी मिल	डिजल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबटी	उद्याग
१				३			
२				३			
३				२			
४				४			
५				६			
६				८			
जम्मा				२६			

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७८

४.५ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका व्यापार तथा व्यवसायको किसिम अनुसारको वडागत विवरण देहाय अनुसारको तालिकामा दिइएको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची २ क मा राखिएको छ।

तालिका ४.१७ : व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यापार र व्यवसायका क्षेत्र	वडा नं.			जम्मा
	४	५	६	
बोइलर मासु विक्री		१	१	२
सैलुन	१	१	१	३
सबजी विक्री			१	१
साइकल पसल	२	२	२	६
टेन्ट हाउस		१	१	२
टेलर	१			१
बेइलर चल्ला दाना विक्री वितरण			१	१
दुध दही विक्री केन्द्र		१		१
औषधी उपचार		२	१	३
औषधी व्यापार		१		१
मास पसल		२	१	३
मेडीकल		१		१
मोबाइल पसल	१		१	२
माछा पसल			१	१

मनेरन्जन		१		१
मदिरा पसल	१		२	३
बोइलर कुखुरा विक्री		१		१
पोल्टी फाम		१		१
पान पसल		१	१	२
फलामका काम		१		१
डिजल खरीद विक्री			१	१
विउ विजन			१	१
चिया नास्ता पसल		६	१	७
किराना पसल	१२	७	२०	३९
किराना पसल		१		१
लुगा पसल	१			१
इलेक्टोनीक पसल			१	१
इलेक्टोनीकस		१		१
कस्मेटिक पसल	२	३	१	६
कपडा सिलाइ		१		१
तरकारी पसल		२	१	३
खुद्रा स्टेस्नरी, फोटा कपी		१		१
खुद्रा मदिरा पसल		२		२

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

४.६ कृषि तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१८ : कृषि तथा हाटबजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरु	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
			छैन			
खुद्रा बजार						
शुक्रबारे हटीया	१	छैन	शुक्रबारे चोक	१	शुक्रवार	छैन
टाङ्ग्रा खोला पुर्व	३	छैन	टाङ्ग्रा खोला पुव	३	आइतवार, विहीवार	छैन
धमना खोला छेउ	४	छैन	धमना खोला छेउ	४	विहीवार, शुक्रवार	छैन
अमाहीवेल्हा	५	छैन	अमाहीवेल्हा	५	सात दिन	छैन
चिमडी	६	छैन	चिमडी	६	शनी वार, सोमवार	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

४.९ बैंक तथा बित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१९ : बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारीहरूका विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारम)	लगानी रकम (रु.)	लगानीका मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक		छैन		
१	लक्ष्मी विकास बैंक	६	३ करोड		कृषि , पशु र शिक्षा
२	एनआईसी एसिया	५	५ करोड		
ख.	कृषि विकास बैंक	६	७ करोड		कृषि , पशु र शिक्षा
१	कृषि विकास बैंक	६	७ करोड		कृषि , पशु र शिक्षा
ग.	वित्तीय संस्था		छैन		
१	फरवाड कम्प्युनिटी	२			
२	सफल वित्तीय संस्था	१			
३	एनएमबी बैंक	३			
४	सपोर्ट वित्तीय संस्था	४			
घ.	लघु वित्त संस्था		छैन		
ड.	सहकारी संस्था				
१	ग्राम नाथ कृषी सहकारी संस्था	५			ऋण लगानी, बचत खादमल
१	डिघी कृषक समुह	५			बचत तथा ऋण
२	ग्राम नाथ कृषी सहकारी संस्था	५			ऋण लगानी, बचत खादमल
३	प्रगती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	५			बचत तथा ऋण
४	छिमेकी लघु वित्तीय संस्था लि.	५			बचत तथा ऋण
५	पौरखी बचत तथा ऋण सहकारी	५			बचत तथा ऋण
६	स्वदेशी लघुवित्तीय संस्था लि.	५			बचत तथा ऋण
७	जिवन विकास समाज	५			विमा, रेमिटान्स, बचत तथा ऋण
८	वाघेश्वरी कृषी सहकारी संस्था	५			बचत तथा ऋण
९	मनकामना आमा समुह	५			बचत तथा ऋण
१०	सिंहवाहीनी बचत तथा ऋण समुह	५			बचत तथा ऋण
११	मित्रता कृषि सहकारी संस्था लि.	६			बचत तथा ऋण
१२	सवल साना किसान तथा कृषि सहकारी संस्था	६			बचत तथा ऋण
१३	नेरुडे लघुवित्त वित्तिय संस्था	४			बचत तथा ऋण
१४	अमडुवा कृषि सहकारी संस्था लि.	४			बचत तथा ऋण

४.१० व्यवसायीक सीपमूलक तालिम

४.१०.१ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिन घरपरिवारका विवरण

गाउँपालिकामा व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम लिन घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी संख्या ५७२८ सिलाई, बुनाइ, बुटिक तथा सृङ्गार वा पार्लरसम्बन्धी तालिम लिनेका संख्या रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४.२० : व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिन घरपरिवारको विवरण

वडा नं.	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने परिवारको संख्या					
	सिलाई, बुनाइ, बुटिक, श्रृङ्गार, पार्लर आदि	सूचना तथा प्रविधि इलेक्ट्रोनिक्स, इलेक्ट्रिकल्स, कम्प्यूट, विद्युत, मोवाइल, रेडियो,	निर्माण सम्बन्धी (राजमिस्त्री, कारपेन्ट्री आदि)	इन्जिनियरिङ, अटोमोवाइल, मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटिए र खाद्य प्रशोधन आदि)	जनस्वास्थ्य सम्बन्धी
१	१०२६	०	०	४७	६३	९२०
२	५४४	०	०	३०	२१६	३००
३	१३६	०	०	२१	१८	१९८
४	२९८	०	०	१३	६	२११
५	९३६	०	०	११	१४	४४२
६	११३८	०	०	१५	१९	४९८
७	११४८	०	०	१३	९	४४२
८	५०२	०	०	६	५	५२६
जम्मा	५७२८	०	०	१५६	३५०	३५३७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.११.२ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण

गाउँपालिकामा व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम लिनेहरूको कूल संख्या ८१६ रहेको छ। जसमध्ये महिला २०२ र पुरुष ४०८ जना रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.२१ : व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण

वडा नम्बर	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२६३	६६	५२६
२	६२	११३	१२४
३	८६५	१३०	१७३०
४	२३	१४	४६
५	७०	७५	१४०
६	६८	४६	१३६
जम्मा	१३५१	४४४	२७९५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

४.१२ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने तथा नियमित बचत गर्ने घरपरिवार

यस गाउँपालिकाका ४१ प्रतिशत घरपरिवारसँग बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता रहेको देखिन्छ। बैंक खातामा पहुँचको वडागत अवस्था तलका तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ४.२२ : बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने परिवारसम्बन्धी विवरण

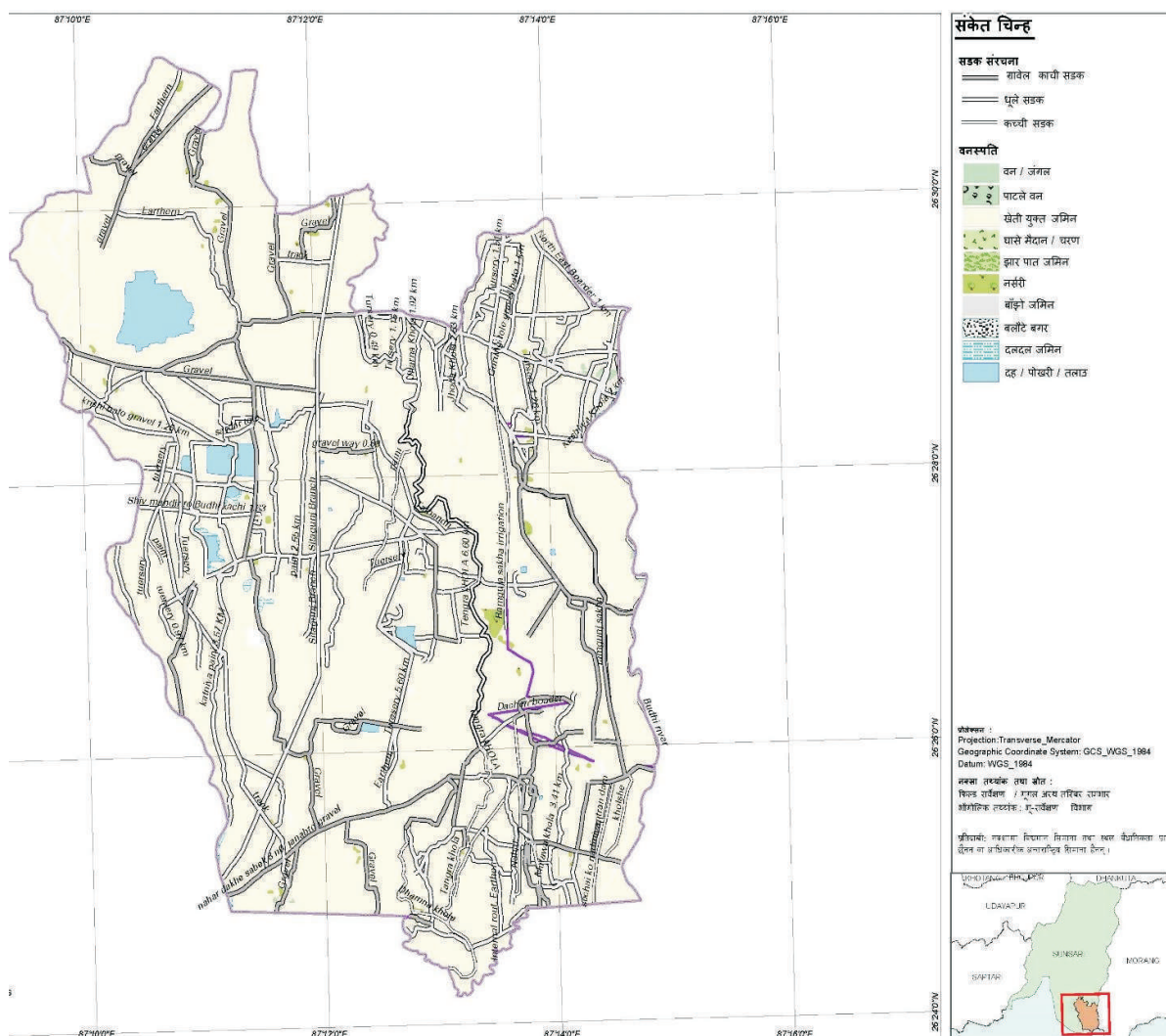
वडा नं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या			
	खाता हुने घरपरिवार संख्या	खाता नहुने घरपरिवार संख्या	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	७७०	१७६	२	९४८
२	३७४	४७८	१	८५३
३	८३८	१४८	०	९८६
४	४२४	६७०	२	१०९६
५	१०८१	४२२	५	१५०८
६	१०६७	५४७	२	१६१६
जम्मा	४५५४	२४४१	२	७००७
पतिशत	६४.९९	३४.८४	०	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

परिच्छेद- ५ सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैंगिकता, खानेपानी, सरसफाई जस्ता सामाजिक विषयहरुमा देहाय बमोजिमका शिर्षकहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ।

नक्शा ५.१ सेवा केन्द्रहरुको वितरण

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७८, बर्जु गाउँपालिका

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

५.१.१ साक्षरताको अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रको साक्षरताका स्थिति हेर्दा वडा नं. ४ मा सबैभन्दा उच्च ५९.२ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. ३ मा ५२.८ प्रतिशत मात्र रहेका छन्। लैगिंकताका आधारमा यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.१ क : वडागत रुपमा साक्षरता दर

वडा नं.	साक्षरता दर (%)		
	पुरुष	महिला	आसत साक्षरता दर
१	६९.९	४७.१	५८.५
२	६८.४	४६.०	५७.४
३	६४.१	४०.७	५२.८
४	६३.५	४४.४	५४.१
५	६८.१	५०.३	५९.२
६	६७.६	४६.७	५७.०
आसत साक्षरता दर	६६.९३	४५.८७	५६.५०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

तालिका नं. ५.१ क : वडागत रुपमा साक्षरता दर

वडा नं.	६ देखि १९ वर्ष साक्षर जनसंख्या			६ देखि १९ वर्ष साक्षरता दर (%)			प्रौढ (१५-५९ वर्ष) साक्षर जनसंख्या			प्रौढ (१५-५९ वर्ष) साक्षरता दर (%)			६०+ साक्षर जनसंख्या	प्रतिशत	प्रौढ (१५-१९ वर्ष) निरक्षर जनसंख्या	प्रतिशत
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	औसत	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	औसत				
१	१११६	८७९	१९९५	५७.१	४७	५२	३५५	१९२	५४७	२३.१	१३.२	१८.२	७४	२२.३	२५८	७७.७
२	१६९१	११४४	२८३५	८५.४	६२.६	७४	६०	७२	१३२	३.९	५	४.५	१०४	२९.७	२४६	७०.३
३	१२४८	८३०	२०७८	६१.५	४५.२	५३.३	७३९	९०४	१६४३	४५.९	६१	५३.४	१३२	६६.३	६७	३३.७
४	१३०५	१०४६	२३५१	६१.८	५१.८	५६.८	५७१	५७४	११४५	३४	३६.५	३५.२	१३५	३४.६	२५५	६५.४
५	२३१५	१७६२	४०७७	७२.७	५८	६५.३	२४८	२०७	४५५	९.८	८.७	९.२	१४१	२१.८	५०३	७७.९
६	२४३०	१८५८	४२८८	८१.२	६५.७	७३.५	६७	५५	१२२	२.९	२.५	२.७	६१	११.२	४८६	८८.८
जम्मा/आसत	१०१०५	७५१९	१७६२४	७०.९	५६	६३.५	२०४०	२००४	४०४४	१८.१	१९	१८.६	६४७	२६.३	१८१५	७३.७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

५.१.२ शैक्षिक अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रको साक्षरताको स्थिति हेर्दा करिव आधारभूत तहको शिक्षा लिनेका जनसंख्या ६३.१७ प्रतिशत रहेका छ भने स्नातकोत्तर अध्ययन गरेका जनसंख्या ५९ मात्र रहेको छ। तहगतरूपमा यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२ (क) : शैक्षिकस्तर अनुसार वडागत जनसंख्या

क्र.सं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या								
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	एम फिल वा माथी	अन्य	अनौपचारिक	नखुलेका
१	१४७	११४८	५१८	१२	१	०	०	१०२	३
२	४५	१४५५	६४९	१८	१०	१	०	११	५
३	७१	१४८२	५१२	१५	५	०	०	१७	३
४	१६७	१५६४	५८२	१८	५	०	१	६४	२१
५	२६३	२४५५	९८९	६६	४	०	०	१६३	६
६	२५१	२२२७	९००	२४	४	०	०	४९	२
जम्मा	९४४	१०३३१	४१५०	१५३	२९	१	१	४०६	४०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

तालिका नं. ५.२ (ख) : शैक्षिकस्तर अनुसार वडागत जनसंख्या

वडा नं.	शैक्षिक स्तर अनुसार जनसंख्या										
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत तह	माध्यमिक तह	स्नातक तह	स्नातकोत्तर तह	एमफिल वा सो भन्दा माथि	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर	उपलब्ध नभएको
१	६१७	८१४	६५८	९०	३१	२	१७	६०५	१५१६	४०३	८
२	९९८	८४०	१०७३	१४०	२४	१	०	१६२	१०८१	३४१	१
३	७४४	७०९	६८१	५९	२	१	१५	१७७३	१९६	४६३	२
४	६६६	७४५	७३९	३०४	६३	१७	२	१२७८	७९२	५४८	९
५	८१२	२००९	१३७१	१५३	३७	१	१६	५३२	२१२४	८१३	२
६	४७९	२६०५	१३३६	९९	९	०	१९	१३४	१८९५	५६७	२
जम्मा	४३१६	७७२२	५८५८	८४५	१६६	२२	६९	४४८४	७६०४	३१३५	२४

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

५.१.३ शैक्षिक संस्थाका भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका विद्यालय भवन, विद्यालयमा उपलब्ध सुविधाहरु पुस्तकालय, शौचालय, स्वच्छ खानेपानीको प्रवन्ध तथा कम्पाउण्ड वालको अवस्थावार वडागत विवरण तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ५.२.क: विद्यालय भवन, कक्षा कोठा तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी विवरण

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयका नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र - छ/छैन)	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चका क्षमता -जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल -वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड -तारवार, कच्ची, पक्की पखाल)	चर्पीका सुविधा -छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी - छ/छैन)
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
कोशी आधारभूत विद्यालय	५	१	१	२	२	छैन	छैन	३००	४००	कच्ची	छैन	छ
नव ज्योती आ.वि.	२	४	-		१०	छैन	छैन	३००	छैन	कच्ची	छ	छ
नमुना प्राथमिक बाल विकास केन्द्र	२		१		१	छैन	छैन	छैन	छैन	कच्ची	छ	छ
लेखनाथ आ. वि.	४	३		६		छैन	छैन	३० सट	४५ वर्ग.मि.	पक्की परखाल	छ	छ
जनता आ.वि.	३	४		७		छन		११	१७८५	तार जाली	छ	
राजनगर वा.वि.केन्द्र	४	१		१		छन					छ	
राम सीता मा.वि.	२	४		२०		छैन	छ	५	१.५ विघा	तार र पक्की	छ	छ
सरस्वती आ.वि.	३	४		८		छैन		१० सट	०-९ - ९	तार बार	छ	छ
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	४		६		छैन		१५ सट	०-१ - ०	तार बार, पक्की अधरा	छ	छ
सगरमाथा वा.वि.के.	३		१		१	छैन			०-१ - ०	कच्ची	छ	छ
महेन्द्र आ.वि.	५	३		६				४		अधरा पक्की	छ	छ
दिक्षा आ.वि.	४	३		८				१० सट		छन	छ	छ
जुनेली आ.वि.	४										छ	छ
न.रा.शिव मा.वि.	३	४	१	१०	१	छ		५००	३१६२	छन	छ	छ
मैथिली वा.वि.के.	३	१		१							छ	छैन
राम जानकी आ.वि.	५	२	१	४	१	छैन	छैन	३	२३१	कच्ची	छ	छ
राम जानकी वा.वि.	५			१		छैन	छैन				छ	छ

तालिका ५.२.क: विद्यालय भवन, कक्षा कोठा तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी विवरण

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन सख्या		काठा सख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र - छ/छैन	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड (तारवार, कच्चि, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
		पक्की	कच्चि	पक्की	कच्चि							
ने.रा.मा.वि.	५	९		१८		छ	छ	४	९००	पक्की	छ	छ
सृजना वा.वि.केन्द्र	५		१		१	छैन	छैन			कच्चि	छ	छ
भर्ना वा.वि.केन्द्र	५		१		१	छैन	छैन			कच्चि	छ	छ
सागरमाथा वा.वि.के.	५		१		१	छैन	छैन			कच्चि	छ	छ
बौद्ध प्रा.वि.	६	३		५		छैन	छैन	४	०-२-०	कच्चि	छ	छ
चिमडी आ.वि.	६	५		९		छैन	छैन		०-२-०	पक्की	छ	छ
रा.आ.वि.	६	५		१०		छैन	छैन	५	२००	छन	छ	छ
नवदुर्गा मा.वि.	१	५		१२		छैन	छ	७.५९	जाली	छ	छ	छ
ज्ञानोदय वा.वि.के.	१	१		१		छैन	छैन	छैन	९	कच्चि	छ	छ
कणधार वा.वि.के.	१	१		१		छैन	छैन	छैन	१२	कच्चि	छ	छ
गौतमबुद्ध वा.वि.के.	०४	२	१	४	२	छैन	छैन	३०	०-४ - १८	पक्की	छ	छ
शिव आ.वि.	४	३	६			छैन	छैन	४		तारावार	छ	छ
शिव वा.वि.के.	४		१			छैन	छैन			तारावार	छ	छ
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	१	२	४	३	छैन	छैन	५५ सट	छैन	बास वार	छ	छ

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको तहगत छात्र/छात्राको विवरण

गाउँपालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरूमा पूर्व प्राथमिक तहमा ४२८, प्राथमिक तहमा २३३८ र माध्यमिक तह (कक्षा ९ देखि १२) मा ४९९ छात्र छात्रा अध्ययनरत रहेका छन्। वडाअनुसार तहगत विद्यार्थी संख्या तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.३ : विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूका विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयका किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत -१-८)			माध्यमिक -९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
लेखनाथ आ.वि.	४	सामुदायिक	१७	११	२८	३८	३९	७७	-	-	-	५५	५०	१०५
शिव आ.वि.	४	सामुदायिक	६	०७	१३	४५	४३	८८	-	-	-	५१	५०	१०१
जनकल्याण मा.वि.	४	सामुदायिक	३१	२३	५४	१६१	१२१	२८२	४४	४२	८६	२३६	१८६	४२२
जनता आ.वि.	३	सामुदायिक	१७	१९	३६	३४	४३	७७	-	-	-	५१	६२	११३
ने.रा.शिव मा.वि.	३	सामुदायिक	४७	४१	८८	२४३	२५६	४९९	५८	५६	११४	३४८	३५३	७०१
दिक्षा आ.वि.	४	सामुदायिक	३०	१३	४३	५०	५०	१००	-	-	-	८०	६३	१४३
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	सामुदायिक	३२	२९	६१	६७	६३	१३०	-	-	-	९९	९२	१९१
सरस्वती आ.वि.	३	सामुदायिक	१३	२७	४०	९१	५८	१४९	-	-	-	१०४	८५	१८९
गौतमबुद्ध आ.वि.	४	सामुदायिक	२५	२४	४९	२०	३६	५६	-	-	-	४५	६०	१०५
प्रभात विद्या मन्दिर	३	सामुदायिक	३०	३०	६०	२०	३५	५५	-	-	-	५०	८५	११५
महेन्द्र आ.वि.	५	सामुदायिक	६	८	१४	२७	२९	५६	-	-	-	३३	३७	७०
सार्वजनिक रा आ.भु	२	सामुदायिक	३३	३४	६७	५८	४२	१००	-	-	-	९१	७६	१६७
राम जानकी आ.वि.	५	सामुदायिक	१३	१४	२७	३५	२०	५५	-	-	-	४८	३४	८२
ने.रा.मा.वि.	५	सामुदायिक	४६	५२	९८	१११	१०९	२२०	१६९	१०८	२७७	३२६	२६९	५९५
कोशी आ.वि.	५	सामुदायिक	१४	१७	३१	३९	४१	८०	-	-	-	५३	५८	१११
राम सीता मा.वि.	२	सामुदायिक	१४	३	१७	१८६	१५९	३४५	२२१	२१९	४४०	४२१	३८१	८०२
महेन्द्र आ.वि.	५	सामुदायिक	-	-	-	३५	२५	६०	-	-	-	३५	२५	६०
जुनेली आ.वि.	४	सामुदायिक	८	१२	२०	-	-	-	-	-	-	८	१२	२०
राम जानकी आ.वि.	५	सामुदायिक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
राम जानकी आ.वि.	-	सामुदायिक	-	-	-	३५	१३	४८	-	-	-	३५	१३	४८
मदरसा नेदाउल इस्लाम	५	सामुदायिक धार्मिक)	-	-	-	६३	७९	१४२	-	-	-	६३	७९	१४२
फार्म आ.भु.	५	सामुदायिक धार्मिक)	६	१५	२१	२३	२३	४६	-	-	-	२९	३८	६७
मदरसा मि.प. वि.	६	संस्थागत	१३	१३	२६	४३	४७	९०	-	-	-	५६	६०	११६
अस्फा विटा.वि.	६	संस्थागत	२४	५०	७४	२५	३७	६२	-	-	-	४९	८७	१३६
गान्धी इ.आ.वि.	६	संस्थागत	२९	६१	९०	८	२८	३६	-	-	-	३७	८९	१२६
मा.वि. चिमडी	६	सामुदायिक	३६	३५	७१	११९	१११	२३०	२५७	२४०	४९७	४१२	३८६	७९८
राष्ट्रिय आ.वि.	६	सामुदायिक	१५	२२	३७	१३४	१२१	२५५	-	-	-	१४९	१४३	२९२
चिमडी आ.वि.	६	सामुदायिक	२२	१६	३८	५८	५१	१०९	-	-	-	८०	६७	१४५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७८

५.१.५ शिक्षक विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूका स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक (महिला, पुरुष तथा विषयगत) हरुको विवरण तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.४ : शिक्षकहरूको विवरण :

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
कोशी आधारभुत विद्यालय	५	सामुदायिक	राहत-४	३	१	१				
			स. का-१							
			कर्मचारी-१							
नव ज्योती आ.वि.	२	सामुदायिक		६	६	१	१	-	-	१
नमुना प्राथमिक वाल वि.के.		सामुदायिक								
सार्वाजनीक आ.वि.		सामुदायिक	५	४	१	-	-	-	-	-
लेखनाथ आ.वि.	४	सामुदायिक	३	२	१	१		१	१	१
जनता आ.वि.	३	सामुदायिक	४	३	१	१				
राजनगर वा.वि.के.	४	सामुदायिक	१	१		१				
राम सीता मा.वि.	२	सामुदायिक	२२	१७	४	४		३	२	२
सरस्वती आ.वि.	३	सामुदायिक	४	४	१	१				
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	सामुदायिक	४	२	२	२				
महेन्द्र आ.वि.	५	सामुदायिक	४	१		१				
ने.रा.शिव मा.वि.	३	सामुदायिक	५	९	२	२		२	१	२
मैथिलि वा.वि.के.	३	सामुदायिक								
राम जानकी आ.वि.	५	सामुदायिक	१	३	२	१				
राम जानकी वा.वि.	५	सामुदायिक								
ने.रा.मा.वि.	५	सामुदायिक	१९	१६	३	२	१	२	२	१
मजदुर आ.वि.	६	सामुदायिक								
चिमडी आ.वि.	६	सामुदायिक	३	२	१	१				
रा.आ.वि.	६	सामुदायिक	७	४	३	३				
नवदुगा मा.वि.	१	सामुदायिक	१०	६	४	३	१			१
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	सामुदायिक	स.का. (१)	२	१					
शिव आ.वि.	४	सामुदायिक	४	२	२	२				
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	सामुदायिक	१ (राहत)	१०				१	१	१
जम्मा			१०४	९७	३५	२	३	९	७	९

७

३.१.६ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूका भर्ना दर, निरन्तरता दर तथा सिकाइ उपलब्धिसम्बन्धी विवरण संलग्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.५ : भना दर, निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धी सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	खुद भना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उत्तिण दर		
		पूर्व पाथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्व पाथमिक	आधार भूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
कोशी आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)	५	८	१३		८	१३							
नव ज्योती आ.वि.	२	७५	७०.५		७५	५३.२८							
सार्वाजनीक आ.वि.			८१			७६							
लेखनाथ आ.वि.	४		८४			८४							
जनता आ.वि.	३		८८.८८										
राम सीता मा.वि.	२							३६	३२	३०	९४	९६	
सरस्वती आ.वि.	३	५५.१७	६१.९०										
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	८६.०९	८६.६८										
महेन्द्र आ.वि.	५	१५	२०	३	४	२०	३५						
दिक्षा आ.वि.	४	९४	९५										
जनली आ.वि.	४	९०											
ने.रा.शिव मा.वि.	३	८८	९१	९३	८०	८३.४	९४	३६	३२	३०	९४	९६	
मैथिलि वा.वि.के.	३	७०			६७								
ने.रा.मा.वि.	५							५९.५					
मजदुर आ.वि.	६		१४५.८३			२३३.३२							
चिमडी आ.वि.	६		१५६.१४			२००							
रा.आ.वि.	६												
नवदुगा मा.वि.	१	४०.००	८३.६०	६९.६२									
ज्ञानोदय वा.वि.के.	१	२८.५६											
कर्णधार वा.वि.के.	१	२८.५६											
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	१६.३०	१८.४६										
शिव आ.वि.	४		९३										
मदरसा नेदाउल इस्लाम (मदरसार)	५		१०			९०							

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.१.७ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूबाट आधारभूत तह पूरा गर्ने विद्यार्थीको संख्या संलग्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.६ : आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थीको विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा र गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कोशी आधारभूत विद्यालय वर्जु (सामुदायिक)	५		१						
नव ज्योती आ.वि.	२								
सार्वाजनीक आ.वि.	२	११३	१००						
लेखनाथ आ.वि.	४	३५	४५	३५	४५				
जनता आ.वि.	३	३५	२८	४/२०%	५/३४%				
राजनगर वा.वि.के.	४	६	९						
राम सीता मा.वि.	२	४२१	३८१	२६	३९	२८	६		
सरस्वती आ.वि.	३	३०	५	५	८				
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	६३	९	७	७				
महेन्द्र आ.वि.	५	१५	३०	३	४				
दिक्षा आ.वि.	४								
जुनेली आ.वि.	४								
ने.रा.शिव मा.वि.	३	२०९	२६०	८८	१४१				
राम जानकी आ.वि.	५	४१	२	६	३				
ने.रा.मा.वि.	५		२						
मजदुर आ.वि.	६	२३	२	२०	२३				
चिमडी आ.वि.	६	३६	५६	६	५				
रा.आ.वि.	६								
नवदुर्गा मा.वि.	१	१६७	२०३	६२.७२	११५				
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	२१	१						
शिव आ.वि.	४	५२	४३	७५	८३				
मदरसा नेदाउल इस्लाम	५	१५०	१००	८५	८५				

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७८

५.१.८ छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउन विद्यार्थी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूमा छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउन विद्यार्थीहरूको विवरण विद्यालयगत रूपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.७ : आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थीका विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कोशी आधारभूत विद्यालय बज (सामुदायिक)	५						
नव ज्याती आ.वि.	२				९४		
सावाजानीक आ.वि.	२	११३	१००	१३६	२०		
लखनाथ आ.वि.	४	३५	४५		४५		
जनता आ.वि.	३	३५	२८	२९	२६		
राजनगर वा.वि.क.	४	६	९				
राम सीता मा.वि.	२	४२१	३८१	३६	१४२		
सरस्वती आ.वि.	३	३०	५१	१३	५६		
अमडवा फाम आ.वि.	३	६३	६९	१८	६८	६३	६९
महन्द आ.वि.	५	१५	२०	२०	३५		
दिक्षा आ.वि.	४						
जनली आ.वि.	४						
न.रा.शिव मा.वि.	३	२०९	२६०	३२	२१५		
राम जानकी आ.वि.	५	४१	२२	७	३०		
न.रा.मा.वि.	५			१३०	२२०		
मजदर आ.वि.	६	२३	२५		१८		
चिमडी आ.वि.	६	३६	४६	६	२८		
रा.आ.वि.	६						
नवदगा मा.वि.	१	१६७	२०३	६८	१९०		
गातम बद्ध वा.वि.क.	०४	२१	१६	७	१३	४४	४८
शिव आ.वि.	४	५२	४३	१०	४३		
मदरसा नदाउल इसलाम	५	१५०	१००	१५०	१००	५०	५०

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूमा विभिन्न किसिमका छात्रवृत्ति पाउन विद्यार्थीहरूको विवरण विद्यालयगत रूपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.८: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा पाउने विद्यार्थी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	वडा नम्बर	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार										
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जहन्दार		अन्य सुविधा	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्र		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कोशी आधारभूत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	५	१४	९			२१	१३	११				
नव ज्योती आ.वि.	२					९४						
नमुना प्राथमिक वाल वि.के.	२											
सार्वाजनीक आ.वि.	२	२३	२०									
लेखनाथ आ.वि.	४							१०		१५		२०
जनता आ.वि.	३	२४	१६			६					६	५
राम सीता मा.वि.	२	२५	६८	३			५	७	४	६		६१
सरस्वती आ.वि.	३	१३	५			५१						
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	१६	१८			६१						
महेन्द्र आ.वि.	५	२०	३५									
दिक्षा आ.वि.	४	५	४	१			३३	४३				
ने.रा.शिव मा.वि.	३	२३	२१						९	१		
ने.रा.मा.वि.	५								१०	८		
चिमडी आ.वि.	६	५	११	१			४	१०	५	६		
रा.आ.वि.	६											
नवदुगा मा.वि.	१	६८	५१			१९०			३	४		
शिव आ.वि.	४	१०	८	१								
मदरसा नेदाउल इस्लाम	५						३०	२५	५	५		

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.१.१० शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित सूचकहरू सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रूपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.९: शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएका/नभएका)
कोशी आधारभुत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	५	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका
नव ज्योती आ.वि.	२	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका
सार्वजनिक आ.वि.	२	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका
लेखनाथ आ.वि.	४	नभएका	भएका	भएका	नभएका	नभएका
जनता आ.वि.			भएका	भएका	भएका	भएका
राजनगर वा.वि.के.			भएका	भएका	भएका	भएका
राम सीता मा.वि.	२	भएका	भएका	भएका	भएका	नभएका
सरस्वती आ.वि.	३	भएका	भएका	भएका	नभएका	नभएका
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	नभएका	भएका	भएका	नभएका	नभएका
महेन्द्र आ.वि.	५	भएका	भएका	भएका	भएका	भएका
दिक्षा आ.वि.	४	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका
ने.रा.शिव मा.वि.	३	नभएका	नभएका		भएका	भएका
ने.रा.मा.वि.	५	भएका	भएका	भएका	भएका	भएका
मजदुर आ.वि.	६	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका
चिमडी आ.वि.	६	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	भएका
नवदुगा मा.वि.	१	नभएका		भएका	नभएका	नभएका
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	४	नभएका	नभएका	भएका	नभएका	नभएका
शिव आ.वि.	४	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	भएका	नभएका	नभएका	नभएका	नभएका

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.१.११ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुमा बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धित सूचकहरु सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रुपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.१० : बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/ नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/ नभएको)	बाल क्लब गठन (भएको/ नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/ नभएको)
कोशी आधारभुत विद्यालय बज (सामुदायिक)	१	५	भएका	भएका	भएका
नव ज्योती आ.वि.	१	२	भएका	नभएका	भएका
सार्वजानीक आ.वि.	१	२	नभएका	भएका	भएका
लेखनाथ आ.वि.	१	४	भएका	भएका	भएका
जनता आ.वि.	१	३	भएका	भएका	भएका
राजनगर वा.वि.के.	१	४	भएका	भएका	नभएका
राम सीता मा.वि.	१	२	भएका	भएका	भएका
सरस्वती आ.वि.	१	३	नभएका	भएका	भएका
अमडुवा फार्म आ.वि.	२	३	नभएका	भएका	भएका
महेन्द्र आ.वि.	२	५	नभएका	नभएका	नभएका
दिक्षा आ.वि.	२	४	भएका	भएका	भएका
ने.रा.शिव मा.वि.	३	३		भएका	भएका
ने.रा.मा.वि.	३	५	भएका	भएका	भएका
मजदुर आ.वि.	३	५	भएका	भएका	भएका
चिमडी आ.वि.	३	६	भएका	नभएका	भएका
नवदुगा मा.वि.	३	६	भएका	भएका	भएका
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	४	६	भएका	भएका	भएका
शिव आ.वि.	४	१	भएका	भएका	भएका
मदरसा नेदाउल इसलाम	४	४	भएका	भएका	भएका

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा तिनमा उपलब्ध सेवा सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, तिनमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या र ती संस्थामा उपलब्ध सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रूपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.११ : स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)						
			स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसुती सवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सर	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
शुक्रवारे आ.स्वा.केन्द्र	१	३	६	६	-	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	६	६	-	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन
अमडुवा स्वा.चौकी	४	३	६	५	-	-	-	-	-	छ	छ	-
अमडुवा आ.स्वा. केन्द्र	३	३	६	५	-	-	-	-	-	छ	छ	-
अमाहीवेल्कहा स्वा.चौकी	५	३	६	६	-	छ	-	-	-	छ	छ	-
चिमडी स्वा.चौकी	६	३	१२	१६	५	छ	छ	-	-	छ	छ	-
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	६	६	-	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. नीजि अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभि परीक्षण तथा परामश केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. नीजि क्लिनिक, १६. अन्य

तालिका ५.१२ : स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सेवा सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाका नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाका प्रकार	अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध (छ/छैन)							
			सुरक्षित मातृत्व	पोषण सवा	रक्त संचार	फार्मोसी	आँखा उपचार सवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामश सवा	अन्य
शुक्रवारे आ. स्वा.केन्द्र	१	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
अमडुवा स्वा.चौकी	४	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
अमडुवा आ.स्वा.केन्द्र	३	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
अमाहीवेल्कहा स्वा.चौकी	५	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
चिमडी स्वा.चौकी	६	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकमी र अन्य जनशक्ति विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकमी सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रुपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१३ : स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकमी सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या								
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य	अन्य
शुक्रबारे आधारभुत स्वा.केन्द्र	१	३	छैन	छैन	१	छैन	२	२	१ (ज्यालादारी)		१ (करार अ.न.मी)
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	छैन	छैन	१	१	३	२	१ (ज्यालादारी)		१ (करार अ.न.मी)
अमाहीवेल्कहा स्वा.चौकी	५	३	छैन	छैन	१	छैन	४	२	१ (ज्यालादारी)		१ (करार अ.न.मी)
अमडुवा स्वा.चौकी	४	३	छैन	छैन	१	छैन	२	२	१ (ज्यालादारी)		छैन
अमाहीवेल्हा स्वा.चौकी	५	३	छैन	छैन	१	छैन	३	२	१ (ज्यालादारी)		१ (करार अ.न.मी)
चिमडी स्वा.चौकी	६	३	छैन	छैन	१	छैन	३	२	१ (ज्यालादारी)		१ (करार अ.न.मी)
अमडुवा आधारभुत स्वा.केन्द्र	१	३	छैन	छैन	छैन	छैन	२	२	१ (ज्यालादारी)		(करार अ.न.मी)

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.२.३ एक वर्षभित्र मृत्यु हुन परिवारका सदस्यहरूको मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र विगत एक वर्षमा मृत्यु भएका व्यक्तिहरूको संख्या तथा मृत्युका कारणसम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१४ : विगत १ वर्षभित्र भएका मृत्यु र त्यसका कारणसम्बन्धी विवरण

वडा नं.	महामारी		सर्ने रोग (टिभी/जण्डिस आदि)		HIV/AIDS		नसर्ने रोग (रक्तचाप, मधुमेह, दम, क्यान्सर आदि)		दुर्घटना		जम्मा
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	
१	०	०	०	०	०	०	२	१	०	२	५
२	०	१	१	१	०	०	८	४	२	०	१७
३	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	२
४	०	०	१	०	०	०	५	४	१	०	११
५	०	०	२	१	०	०	८	३	२	०	१६
६	०	०	१	०	०	०	१०	९	२	०	२२
जम्मा	०	१	५	२	०	०	३४	२२	७	२	७३

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र खोप तथा पोषण सम्बन्धी सेवा प्रदान गरिएको विवरण तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१५ : खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका सख्या			खोप लिने बालबालिका सख्या					५ वर्ष मुनिका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनिका	२ वर्ष मुनिका	५ वर्ष मुनि	विसिजि	पेण्टाभ्या लेण्ट	पोलिया तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सेफलाइटिस (ज.इ.)	बृद्धी अनुगमन गरिएको	बृद्धी अनुगमन गरिएको मध्ये कुषोषित
१	१०४	२०६	६२८	१३८	१७९	१७९	१०४	१९४	१५७	२३
२	१०२	२०३	५९६							
३	१०९	२१६	५८९							
४	११८	२३५	५५५	१९१	१९५	१९५	९९	१६३	४४८	
५	१७४	३४६	८९५	११६	९२	८८	७७	७९	१६७	
६	१५८	३१५	७९२	११५	१०८	१०८	१०१	१११	१८५	
जम्मा	७६५	१५२१	३९७५	५६०	५७४	५७०	३८१	५४७	९५७	२३

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

५.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सुरक्षित मातृत्वसँग सम्बन्धित विभिन्न सूचकहरूसँग सम्बन्धित विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१६ : सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षका गर्भवती / प्रसूती भएका महिला संख्या	टि.टि. खाप लिन गर्भवती		गर्भावस्थाका ४ पटक जाँच गराउन गर्भवती संख्या	पसती भएका आधारमा गर्भवतीका सख्या		
		टी.टी. १ (पहिला जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिला खोप लिएका एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	६६	५४	६३	५९	२२	-	-
३		६५	७४	३६			
५		१६	७६	१५	१६		
६	९०	५३	४७	११२	९०		
जम्मा	१५६	१८८	२६०	२२२	१२८		

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

३.२.६ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

गाउँपालिकाभित्र मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था सम्बन्धित विभिन्न सूचकहरूसँग सम्बन्धित विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१७ : मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएको महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेका २८ दिनभित्र मृत्यु भएको नवजात शिशु	१५-४८ वर्षको महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१	०	२६६	०	०	१३१६	११२	२१२	-	-	८
२	०	२२६	०	०	१२१८	८५	२८०			९
३	०	२०५	०	०	१३५१	८९	३९०			८
४	०	२३१	०	०	१४८५	९०	२९०			९
५	०	२१६	०	०	२२०९	१०९	४१०			१५
६	०	१९४	०	०	२०४९	१०२	४०२			१४
	जम्मा	१३३८	०	०	९६२८	५८७	१९८४			६३

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

३.२.७ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र विगत एक वर्षमा देखा परेका प्रमुख रोग तथा तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा क्रमशः तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	कोरोना भाईरस	८९	सुदृढ	८९	२३	५
२	भाडा पखाला	११४	११४	११४		
३	निमोनिया	२१४	२१४	२१४		
४	कालाजार					
५	क्षयरोग (टिबी)	१४	१	१४		
६	कृष्ठरोग	१८	१६	१८		
७	रक्तचाप	१८	१८	१८		
८	मटु रोग	३५	३५	३५		
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	४५०	४५०	४५०		
१०	पक्षघात	४	४	४		
११	एचआइभि एडस	३	३	३		
१२	क्यान्सर	४५	४५	४५		
१३	मधुमेह (चिनी रोग)	४७	४७	४७		
१४	दम (स्वासप्रश्वास)	३५	३५	३५		
१५	प्रसूतीजन्य रोग	३४	३४	३४		
१६	अन्य	३४२	३४२	३४२		
	जम्मा	१४६२	१४७५	१४६२	२३	५

३.२.८ परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७८

गाउँपालिकामा रहेको परिवारको सदस्यहरूको स्वास्थ्यका अवस्थालाई हेर्दा गाउँपालिका भित्रका कूल जनसंख्या मध्ये ९६.७ प्रतिशत स्वास्थ्य पाइए भने ३.८ दीर्घरोगी, ८.९ सामान्य रोगी रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या			उपलब्ध नभएको	जम्मा
	स्वस्थ	सामान्य रोगी	दीर्घ रोगी		
१	४६४२	७९	१५	१८	४७५४
२	१९१३	२५९१	१२३	१	४६२८
३	४६२२	१०	१०	३	४६४५
४	४८९३	१६२	९६	७	५१५८
५	७७४९	२४	३४	२१	७८२८
६	६९९६	१०९	३०	१	७१३६
जम्मा	३०८१५	२९७५	३०८	५१	३४१४९
प्रतिशत	९०.२४	८.७१	०.९०	०.१५	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

५.२.९ जीवन विमा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाभित्र जीवन विमा गर्नेका संख्या २५ प्रतिशत रहेका पाइन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ५.१९: बीमा गर्ने परिवारको विवरण

वडा नं.	बीमा गरेका वा नगरेका परिवार सदस्य संख्या					
	जीवन बीमा	स्वास्थ्य बीमा	अन्य बीमा	कुनैपनि गरेको छैन	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	६६	४	१	८७४	३	९४८
२	१५८	४	११	६७५	५	८५३
३	६६०	१	३	२२६	९६	९८६
४	२२३	०	१	८६४	८	१०९६
५	४०४	७	१	१०८६	१०	१५०८
६	२४३	२	०	१३६७	४	१६१६
जम्मा	१७५४	१८	१७	५०९२	१२६	७००७
प्रतिशत	२५.०३	०.२६	०.२४	७२.६७	१.८०	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

५.३. खानेपानीका स्रोतको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरपरिवारले खानेपानीको लागि प्रयोग गन स्रोत सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७८ अनुसारका विवरण क्रमशः देहाय बमोजिम रहेका छ।

तालिका नं. ५.३ क: खानेपानीका स्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वार्ड नं.	खानेपानीको स्रोतको प्रकार								जम्मा
	धारा वा पाइपको पानी	ट्यूबेल वा हात कल	ढाकीएको इनार वा कुवा	नढाकीएका इनार वा कुवा	तलाउ वा ताल	नदी वा खोला	अन्य	नखुलेको	
१	१०	८२०	०	८	०		१	०	८३९
२	२	७५०	०	१	०		३	०	७५६
३	३	८१०	१	१०	२		०	२	८२८
४	९	९८९	०	०	१		१	९	१००९
५	३८	१३८२	१	३	०		१	६	१४३१
६	३	१३८०	१	३	१		०	२	१३९०
जम्मा	६५	६१३१	३	२५	४		६	१९	६२५३
प्रतिशत	१.०४	९८.०५	०.०५	०.४०	०.०६	०.००	०.१०	०.३०	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ५.३ ख: खानेपानीका श्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	पाइप धारा	डिप बोरिङ	ट्युववेल/ट्याण्ड	ढाकिएको इनार/कुवा	अन्य	जम्मा
१	१	०	पम्प ९४७	०	१	९४९
२	०	०	८५७	०	०	८५७
३	०	०	९८६	०	०	९८६
४	७	०	१०५५	०	३५	१०९७
५	२	१	१५०४	१	७	१५१५
६	१	०	१६१५	०	१	१६१७
जम्मा	११	१	६९६४	१	४४	७०२१
प्रतिशत	०.२	०.०	९९.२	०.०	०.३	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

५.४ शौचालय प्रयोगका अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा शौचालयको प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी वडा अनुसारको देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ५.४ क: घरपरिवारले प्रयोग गरेका शौचालयको किसिम अनुसार घरधुरी संख्या

वार्ड नं.	शौचालयको प्रकार				जम्मा
	फल्स भएको	सामान्य	नभएको	नखुलको	
१	१०२	४७	६९०	०	८३९
२	७५	५२	६२८	१	७५६
३	५२	२८	७४६	२	८२८
४	४८	२७	९२५	९	१००९
५	३२६	४१	१०५८	६	१४३१
६	१५७	४७	११८४	२	१३९०
जम्मा घरपरिवार संख्या	७६०	२४२	५२३१	२०	६२५३
प्रतिशत	१२.१५	३.८७	८३.६६	०.३२	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ५.४ ख: घरपरिवारले प्रयोग गरेका शौचालयका किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	शौचालयको प्रकार					जम्मा
	फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल)	फ्लस नभएको (सेफ्टी टैंकी/अन्य)	साधारण	नभएको	अन्य	
१	१	१२	६०९	३२६	१	९४९
२	०	१५५	४४४	२५८	०	८५७
३	१७	२४	८०४	१४१	०	९८६
४	१२	२७	९७०	८८	०	१०९७
५	१	३०	१४०२	७९	३	१५१५
६	५	१४७४	११८	२०	०	१६१७
जम्मा घरपरिवार संख्या	३६	१७२२	४३४७	९१२	४	७०२१
प्रतिशत	०.५	२४.५	६१.९	१३.०	०.१	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

५.५. सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था

गाउँपालिकामा आ.व. २०७७/७९ मा रहेका लक्षित समूह तथा तिनलाई वितरण गरिएको सामाजिक सुरक्षावृत्ति रकम सम्बन्धी विवरण वडागत रुपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२३ : सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	४१	६५		१२५		१	१			५					६०	७०	
२	३२	२४		१६२		२	३		११	९		१५	८		९	७	
३	४३	४६		१११		३	२		४	३					७०	५५	
४	४४	६३		१०१		१	४		२	३					३०	२२	
५	१०५	११३		१९४		५	२		२	११					१५६	११३	
६	८२	६९		१६३		१	२		५	८					१९	२४	
जम्मा	३४७	३८०		८५६		१३	१४		२४	३९		१५	८		३४४	२९१	

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

३.६ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.६.१ खेलमैदान, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेका खेलमैदान तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२४ : खेलमैदान तथा मनोरञ्जन स्थल

क्र.सं.	स्थलको नाम	उपयोग (१. खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१	रा.वे. रामसिता.मा.वि.	खेलकुद	२-०-०	सरकारी	-	-
२	फोरम प्रा.वि.	खेलकुद	१-०-०	सरकारी	-	-
३	शान्ति वन	मनोरञ्जन, पिकनिक		निजी	५ लाख	७०००
४	शिवशक्ति सिनेमा हल	मनोरञ्जन	०-१५-०	निजी	३ लाख	७५००
५	कोलहवा	खेलकुद	०-१५-०	सरकारी	-	-
६	सुगर मिल अगाडि	खेलकुद	०-१५-०	ऐलानी	-	-
७	अमाही बेल्हा	खेलकुद, मनोरञ्जन	२-०-०	सरकारी	-	-

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

३.६.२ व्यावसायिक खेलाडीका विवरण

गाउँपालिकाका कुनै पनि खेलका व्यवसायिक खेलाडी रहेका छैनन्।

३.७ कला, भाषा तथा संस्कृति

३.७.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

गाउँपालिकामा मनाइने चाडपर्व, जात्रा तथा विभिन्न अवसरमा लाग्ने मेलासम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत
सवै	सिरुवा		बैशाख-१५	धार्मिक	मेला
सवै	फागु पूर्णमा	सवैतिर	फाल्गुण	धार्मिक	
सवै	दशैं	सवैतिर	क्रातिक	धार्मिक	मेला
सवै	छठ	कशल्या, बढी नदी	बिहान, बेलुका	धार्मिक	
सवै	तिहार	सवैतिर	मङ्सिर	धार्मिक	
सवै	माघि	सवैतिर	माघ	धार्मिक	
सवै	मोहरम	सवैतिर	वार्षिक हिजरी सम्मन्तमा	धार्मिक	
५ र ६	इद	इदगाहामा	रामजान हिजरी	धार्मिक	

स्रोत: वडास्तरीय लक्षित समूह छलफल, २०७८

३.७.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलका विवरण

गाउँपालिकामा अवस्थित विभिन्न धार्मिक तथा ऐतिहासिकस्थल सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२७ : धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूको विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीज, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
बाघेश्वरी मन्दिर	६	छ	छैन	२	सामुदायिक	धार्मिक	१००००
बवा गेडराज	२	छ	छैन	२	सामुदायिक	धार्मिक	१००००
नव दुर्गा मन्दिर	१	छ	छैन	२	सामुदायिक	धार्मिक	१००००
काली मन्दिर	६	छ	छैन	०	सामुदायिक	धार्मिक	१००००
ग्राम थान	५	छ	छैन	१	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
सत्यनारायण मन्दिर	५	छ	छैन	०	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
राधाकृष्ण मन्दिर	५	छ	छैन	३	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
जामे मस्जिद	५	छ	छैन	५	सामुदायिक	धार्मिक	६००
दुर्गा, काली, शिव	३	छ	छैन	३	सामुदायिक	धार्मिक	२००
शिव	३	छ	छैन	१	सामुदायिक	धार्मिक	३३३
शिव	४	छ	छैन	१	सामुदायिक	धार्मिक	२००

स्रोत: वडास्तरीय लक्षित समूह छलफल, २०७८

परिच्छेद- ६ वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद व्यवस्थापन जस्ता विषय र क्षेत्र समावेश गरिएको छ।

६.१ वन क्षेत्रका अवस्था

यो गाउँपालिका सुनसरी जिल्लाको दक्षिणी सिमावर्ती क्षेत्रमा पर्ने हुनाले यहाँ वन जंगल छैन। बाटो छेउ, खेत छेउ र बगैँचाको रूपमा रोपिएको रुखहरु न यहाँका वन पैदावरको मुख्य स्रोत हो।

६.१.१ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

यस गाउँपालिकामा एउटा सामुदायिक वन बाहेक कुनै वन क्षेत्र रहेको छैन। उक्त एकमात्र सामुदायिक वन सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६.१ : वनको अवस्था

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू.मि./हे)	वन पदावरको बाषिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिवुटी (केजी)
४	निजी	१	इनसान फार्म	२५-०-०				
६	निजी	२००	बर्जु ताल क्षेत्र	५-०-०				
६	निजी	१००	दैता पोखरी तथा ताल क्षेत्र	२.५-०-०				
१	निजी	३००	सडक आसपास क्षेत्र	५-०-०				

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

६.२ चरन क्षेत्र :

गाउँपालिकामा विभिन्न ठाउँमा गरी जम्मा २७ विघा १५ कटठा क्षेत्रफलका चरन क्षेत्र रहेका छ। यस सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६.२ : चरन क्षेत्रसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (विघा)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्लाबन्दी, सामान्य)
१.	अमडुवा फार्म	अमडुवा फार्म	६-५-०	सामान्य
६.	कोलरहवा	कोलरहवा	०-१०-०	सामान्य
६.	वाध		३-०-०	घुम्ती
१.	मभौ वाध	वडा-१	१८-०-०	चक्ला
२	केसल्या खोला	रामगञ्ज	३-०-०	घुम्ती
५	इस्टर्न सुगर मिल क्षेत्र	अमाहिबेल्हा	३-०-०	घुम्ती

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

६.३ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

६.३.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

गाउँपालिकामा जम्मा ३ वटा बाढी र नदीकटानका जोखिमयुक्त स्थानहरु रहेका छन्। ती स्थानहरु सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६.३ : जोखिमयुक्त स्थानहरुको विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी सख्या					
		पहिरो	नदी कटान	बाढी	अति भिरालो	अन्य	जम्मा
१	इकराही	-	जमिन कटान	४२	-		४२
२	रामगन्ज बेलगछीया (केशल्या, टयाडग्रा खोला)	-	जमिन कटान	४२	-		४२
३	बैरीया (टयाडग्रा खोला)	-	जमिन कटान	४२	-		४२
४	हसनपुर, नरहा, (धमना खोला जयनगर, नडगढा) (बुढी खोला - नरहा, हसनपुर, कामत टोल)	-	जमिन कटान र घर धुरी - १६१	४२	-		३०३
५	अमाहीबेल्हा (बुढी खोला - डिठा टोल, पण्डित टोल)	-	जमिन कटान र घरधुरी - ५०	४३	-		९७
६	चिमडी (टयाडग्रा खोला)	-	जमिन कटान र घर धुरी - ५०	४३	-		९७

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

६.३.२ विपद् तथा विपद्बाट क्षति

गाउँपालिकामा आ.व. २०७४/७५ मा विभिन्न विपद्का घटनाहरु घटेको भएपनि यसबाट कुनैपनि मानवीय क्षति भएन। विपद्को किसिम अनुसार जोखिमका समय तथा विपद्बाट परेका अन्य असरसम्बन्धी जानकारी तलको तालिकाहरुमा दिइएको छ।

तालिका नं. ६.४: विपद्का किसिम अनुसार जोखिमका समय

वडा नम्बर	आगलागी	बाढी डवान	पहिरो	शितलहर
१	फाल्गुन, चैत्र	आषाढ, साउन, भदौ		माघ, फाल्गुन
२	फाल्गुन, चैत्र	आषाढ, साउन, भदौ		माघ, फाल्गुन
३	फाल्गुन, चैत्र	आषाढ, साउन, भदौ		माघ, फाल्गुन
४	फाल्गुन, चैत्र	आषाढ, साउन, भदौ		माघ, फाल्गुन
५	फाल्गुन, चैत्र	आषाढ, साउन, भदौ		माघ, फाल्गुन
६	फाल्गुन, चैत्र	आषाढ, साउन, भदौ		माघ, फाल्गुन

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

तालिका नं. ६.५ : विपदको असर सम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगाठ		पशुपक्षी		वाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षति	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
वाढी डुवान	१	४९५							
वाढी डुवान	२	५९५							
वाढी डुवान	३	१०१८							
वाढी डुवान	४	९५०							
वाढी डुवान	५	९७८							
वाढी डुवान	६	५६०							
जम्मा		४५९६							

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

तालिका नं. ६.६: विपदबाट सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा भएको क्षति सम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पल पलसा		बाटाघाटा		खोला नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
वाढी डुवान	१										
वाढी डुवान	२										
वाढी डुवान	३	६									
वाढी डुवान	४	७									
वाढी डुवान	५	१			१						
वाढी डुवान	६				१						
जम्मा		१४			२						

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

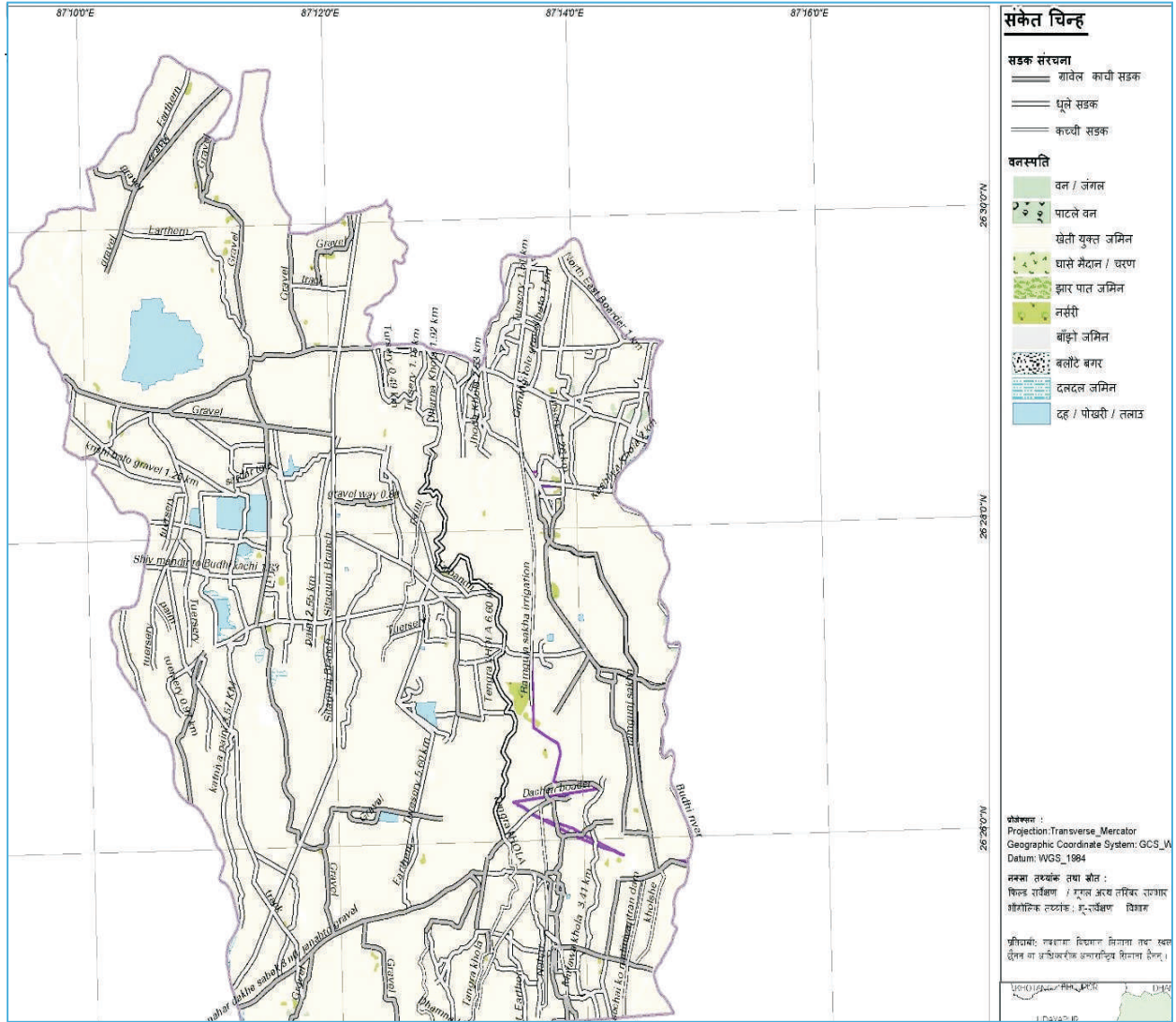
६.४. भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

वडा नं.	वसोवास गरेको घर			
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको
१	४१	५३२	८५३	९५
२	३	८५०	४८	८०५
३	६	९८०	९७३	१३
४	९	१०८७	१०६०	३६
५	६१	८९२	१३७६	१३२
६	६	१५९८	१५६१	५५
जम्मा	१०६८	५९३९	५८७१	११३६

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७८

परिच्छेद- ७ भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ । जस अन्तरगत सडक, विद्युत, भवन, वस्ती, उर्जा, सूचना संचार र आवास र भवन जस्ता विषयहरु समावेश गरिएको छ ।

स्रोत : स्थानीय श्रोत नक्शाकन सर्वेक्षण २०७८, बर्जु गाउँपालिका

७.१.१ प्रस्तावित स्थानगत सडक तथा पुलका विवरण

सडक प्रकार	वडा तथा स्थान विवरण
३.१.१. पक्की सडक निर्माण आयोजना	<ul style="list-style-type: none"> ● मोरगंको सीमादेखी देवानगञ्जसम्म १२ किमि कालो पत्रे । बर्जु वडा नं. ३ का फार्म बोडर देखी वडा नं. २ हुदै, वडा नं. १ बुगढरी सम्म कालोपत्रे ● साहेवगजं सिमाना बर्जु वडा नं. ४ देखी नराहा मिलन चौक चिमडी बजार हुदै गढी सिमानासम्म कालोपत्रे ● बर्जु ५ दमई चौक, शान्ति वन, पुल्की चौक हुद बर्जु ३ को भारत सिमा सम्म ● बर्जु ५ मनोज यादवका घर देखी पुर्व कटवाल टोल हुदै उत्तर मुल सडक जोडने बाटो र गोल्छा कामत हुदै शान्ति वन जोडने बाटो ● बर्जु ५ नहर देखी उत्तर अन्सारी टोल हुदै पश्चिम इदगाह देखी पश्चिम साविकको सरदार टोल कालेश्वर सरदारको घर हुदै उत्तर दक्षीण मुल सडक जोडने बाटो ● बर्जु ५ साविक अमाही वेल्हाको भित्री बाटोहरु स्तर उन्नती गरी पक्की निर्माण गर्न ● बर्जु ५ शिव मन्दिर देखी पश्चिम सबडोह हुदै बुढी खोला सम्म स्तर उन्नती गरी कालापत्रे गर्ने
	<ul style="list-style-type: none"> ● बद्रिस्तयालको घर देखी तार गाछी सरदार टोल हुदै मुल सडकमा जोडने ● बर्जु ३ केशलीया खोला देखी बर्जु ३ वडा कार्यालय, बैरीया, बर्जु ४ नडगढा शुत्रबारे हुदै देवानगनज गापा सिमा बुढी पुल सम्म ● विराटनगर रिङ्ग रोड देखि बर्जु २ को नहर चोक सम्म ● बर्जु २ लक्ष्मणको गोला देखी सिता पौदारको घर सम्म ● बर्जु २ को चारकल देखी पुर्व पश्चिम २ कि.मी. ● बर्जु २ देखी भिम्पुर पश्चिम बर्जु ४ जोडने बाटो ● बर्जु १ देखी मुसहरी दक्षीण बेलगछीया चौक सम्म ● हरिकृष्ण घर देखी बर्जु ताल जाने बाटो ● बर्जु ३ का भारत सिमाना देखी उत्तर जाने बाटो दुर्गा मन्दिर हुदै पुर्ण बहादुर बुढाथोकीको घर हुदै गुजेलाल टोल हुदै भिमपुर जाने बाटो ● बर्जु ३ धनुकलालको घर देखी दक्षीण प्रहरी चौकी हुदै पुरानो खडही टोल सम्म जाने बाटो ● बर्जु ५ कृष्ण मन्दिर भिम भट्टको घर हुदै टायाडगा सम्म ● बर्जु वडा नं. १ पाखैर गाछी देखी वडा नं. २ हुदै आनन्द चौक जोडने बाटो ● वडा नं. २ को सारा आ.वि. देखी पश्चिम भोरा खोला जोडने बाटो ● वडा नं. १ को बातर टोल देखी वडा नं. २ रामेश्वर साहको घर सम्म जोडने बाटो ● वडा नं. २ भगवानि साहको घर देखी रामकुमार शर्माको घर सम्म

सडक प्रकार	वडा तथा स्थान विवरण
३.१.२. गम्भेल सडक विस्तार कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> बर्जु २ रा.वे. चारकल देखी टाङ्ग्रा खोला सम्म रामगजं चारकल देखी पुर्व दक्षिण भिमपुर जोडने बाटो वाडा नं २ को वडा कार्यालय देखी पुर्व दक्षिण चारकल जोडने बाटो सम्म वडा नं २ को उत्तर हेमन्ती रामको घर देखी पश्चीम टाङ्ग्रा खोला जाने साविक बाटो नहरको कलभट देखी खरदार घाट जाने बाटो वडा नं २ को बुढीया चोक देखी पुर्व केशलीया खोला सम्म वडा नं २ को बुढीया चोक देखी पश्चीम रामशेवक टोल जोडने बाटो यादव टोल देखी पुर्व हुकुम लालको घर सम्म नहर जोडने बाटो स्तरो उनन्ती गर्ने वडा नं ३ को जनता प्रा.वि. देखी पुर्व रामगंज, दपी नारायणको बगैँचा सम्म बर्जु ३ रामजानकी चौक देखी दमडी चौक हुदै पश्चीम बैरिया जोडने बाटो दुर्गा मन्दिर देखी उत्तर गुरुङ्ग टोल जाने बाटो दुर्गा मन्दिर देखी दक्षिण दमडी चौक हुदै भारत बोर्डर सम्म बर्जु ३ राधाकृष्ण मन्दिर देखी पुर्व हरिजन टोल जाने बाटो सरस्वती नि.मा.वि. देखी पुराकना खडही टोल हुदै भारत बोर्डर सम्म साविक अमडुवा ८ (गुजेलाल टोल) देखी टाङ्ग्रा खोला हुदै पर्शुराम घर सम्म पुल्की चौक देखी पश्चीम जनकल्याण स्कुल हुदै मुलबाटो सम्म पुल्की चौक देखी कवरगहा हुदै नहर सम्म बर्जु ५ सबडोह देखी उत्तर बाइपास सडक इस्टर्न सुगर पश्चीम हुदै बर्जु ६ सिमाना विददीको बाँस सम्म जोडने मुल बर्जु ५ (साविक वडा नं. ८) गुलाबचन मेहताको घर देखी उत्तर रामसोवीत घर जाने बाटो देवानगजं विराटनगर मुलसडक दक्षिण गुरुङ्ग टोल (साविक वडा नं. ८) हुदै बर्जु ४ बोच्छा खोला सम्म बर्जु ४ बलराम यादवको घर देखी पश्चीम बाइपास जोडने बाटो बर्जु ५ साविक वाड नं. ६ मस्जीद हुदै योजना गौतमको घर सम्म बर्जु ५ सरदार टोल देखी पुर्वे मस्जीतद सम्मको बाटो बर्जु ५ साविक वडा नं. ९ पण्डीत टोल देखी पश्चीम हुदै चन्दामोहन पुल सम्म बर्जु ५ देवानगजं विराटनगर मुलसडक दक्षिण परमानन्द पण्डीत मुसहरी टोल हुदै कटनीया बाध जोडने बर्जु ५ गयानन्द चौधरीको दक्षिण रामसेवकको घर जाने बाटो बर्जु ५ (साविक-४) सरज सरदारको घर देखी पश्चीम हुदै अशोक मेहताको घर जोडने बाटो बर्जु ५ (साविक ९) गोविन्द मेहताको घर हुदै पुर्व पुरानो नहरको बाटो साविक (अ.वे. ६) मुसलमान टोलको चिमडी सिमाना हुदै पुर्व टाङ्ग्रा खोला जोडने बाटो गोलछा कामत, कटवाल टोल हुदै मुल बाटा जोडने बाटो

सडक प्रकार	वडा तथा स्थान विवरण
३.१.३. सडक पुल तथा कल्भर्ट निर्माण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> ● शिवलाल मेहता टोल चिमडी प्रावि हुदै खेल मैदान सम्मको बाटो ● चिमडी द शुक्रबारे देखी दैता पोखरी सम्मको बाटो ● जोगा घर देखी वडा कार्यालय सम्मको बाटो ● मोची टोल देखी पाल टोल हुदै पूर्ण देवी प्रा.वि. सम्मको बाटो ● साभा भवन देखी पुर्व सुकुम्बासी टोल सम्मको बाटो ● मुल सडक देखी विताइको घर सम्म जाने बाटो ● मुल नहर देखी पुर्व मुस्लीम टोल सम्म ● पुरानो खडही टोल देखी पुर्व भेलाही हुदै दमडी चौक सम्म जाने बाटो ● बर्जु १ साविक रा.वे. -३ रा टोल देखी सुकुम्बासी बस्ती हुदै शारदा युवा क्लव सम्म जोडिने बाटो ● बर्जु ३ फार्म चौक पश्चीम दुर्गा मन्दिर देखी पुर्व विच बाटोमा २ वटा कल्भर्ट निर्माण ● बर्जु ३ जनता आ.वि. पुर्व मुतुवा खोलामा कल्भर्ट निर्माण ● बर्जु ३ पुरानो खडही टोलबाट बर्जु ४ हरबोनी जोडने बाटोमा ● बर्जु ३ को नया खडही टोल देखी उत्तर बर्जु ४ जाने बाटोमा ● पुलकी चौक देखी दक्षिण शुक्रबारे जाने बाटोमा दुई वटा कल्भर्ट ● कैलाश थापाको घर देखी हली टोल जाने बाटोमा कल्भर्ट ● पुलकी चौक देखी पुर्व कवरगा जाने बाटो ● भिमपुरको २ र ४ जाने बाटोमा राणा होलीमा कल्भर्ट ● बर्जु ५ शिव मन्दिर देखी पश्चीम सबडोहमा कल्भर्ट निर्माण ● वैरीया टोल पुर्व बाट दमडी चौक सम्म जाने बाटो ● टाडग्रा खोला पुर्व आशिरामको घर जाने बाटोमा एक थान कल्भर्ट ● हरबोनी पुर्व धमना खोलामा पक्की पुल ● बर्जु ३ गुरुङ्ग टोल पश्चीम टाडग्रा खोलामा पुल निर्माण ● बर्जु ४ राज नगर दिना भद्री टाडग्रा खोलमा पक्की पुल ● बर्जु ५ मुसलमान टोल देखी सरदार टोल जोन बाटोमा कल्भर्ट ● बर्जु ५ गुरुङ्ग टोल (साविक द नं.) कल्भर्ट ● बर्जु ५ कटवाल टोल जान नया बाटोमा कल्भर्ट ● बर्जु ५ मुसलमान टोलका नयाबाटोमा २ ठाउ कल्भर्ट ● इस्टर्न सुगर मिल देखी उत्तर बर्जु ६ जान बाटोमा कल्भर्ट ● वडा नं. १ रामरुप चिया पसल देखी पुर्व केशलीया जाने बाटोमा ● यादव टोल देखी पुर्व हुकुमलालका घर पश्चीम पैनीमा कल्भर्ट ● बर्जु २ मा भोरा खोलामा पुल ● बर्जु १ टडयाग्रा माभी का घर अगाडी पुल ● बर्जु ६ मा ५ वटा कल्भर्ट ● बर्जु १ मा ५ वटा कल्भर्ट ● बर्जु २ मा ४ वटा कलट ● बर्जु २ मा भोरा खोलामा पक्की पुल

७.२ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

गाउँपालिकामा प्रायजसो सबै घरपरिवारमा गुँडैलाई खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा दाउराको उपयोग गर्ने गर्दछन्। कूल ६२५३ घरधुरी मध्ये ८६.२६ प्रतिशत वा ५३४९ घरपरिवारमा गुँडैको उपयोग हुने गरेको देखिन्छ। अन्य घरपरिवार मध्ये दाउरा ४७७, मटितेल ४८, गोबर ग्याँस २९, एल पि ग्यास ७८ परिवारमा इन्धनको रूपमा उपयोग हुँदै आएको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.१ क: खाना पकाउन इन्धनको किसिम अनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	दाउरा	मटितेल	एल पि ग्यास	गुँडै	गोबर ग्याँस	बती	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	६४	१०	१४	७१४	५	०	३२	०	८३९
२	३३	१	४	७१०	५	०	२	१	७५६
३	१४२	१७	१	६६३	०	०	३	२	८२८
४	६२	११	३	८३२	२	१	८९	९	१००९
५	१२६	२	२६	११९५	१६	३३	२७	६	१४३१
६	५०	७	३०	१२८०	१	०	२०	२	१३९०
जम्मा	४७७	४८	७८	५३९४	२९	३४	१७३	२०	६२५३
प्रतिशत	७.६३	०.७७	१.२५	८६.२६	०.४६	०.५४	२.७७	०.३२	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

तालिका नं. ७.१ ख: खाना पकाउन इन्धनको किसिम अनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	दाउरा	मटितेल	एलपी ग्यास	वायोग्यास	गुँडै	विद्युत	अन्य	जम्मा
१	९४३	१	०	१	३	०	१	९४९
२	८१४	१	१३	२७	२	०	०	८५७
३	९४०	१	५	४०	०	०	०	९८६
४	१०४९	०	५	४१	१	०	१	१०९७
५	१४८७	२	३	१८	२	०	३	१५१५
६	१५३४	३	६१	१९	०	०	०	१६१७
जम्मा	६७६७	८	८७	१४६	८	०	५	७०२१
प्रतिशत	९६.३८	०.११	१.२४	२.०८	०.११	०.००	०.०७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

७.२ बत्तीको स्रोत अनुसार घरपरिवार

यस क्षेत्रमा बत्तीको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विजुली, मट्टितेल, सोलार लगायतका रहेका छन्। जसमध्ये सबभन्दा बढि ४६८० घरपरिवारले विद्युत उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.२ क: बत्तीको स्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	उर्जा उपयोग अनुसार घरपरिवार संख्या						जम्मा
	विद्युत	मट्टितेल	गोबर ग्यास	सोलार	अन्य	नखलको	
१	६२३	२००	३	११	२	०	८३९
२	६१४	१३४	०	७	०	१	७५६
३	६५८	१४७	१	२०	०	२	८२८
४	६७७	३१६	१	५	१	९	१००९
५	११०१	३२०	०	४	०	६	१४३१
६	१००७	३७०	०	११	०	२	१३९०
जम्मा	४६८०	१४८७	५	५८	३	२०	६२५३
प्रतिशत	७४.८४	२३.७८	०.०८	०.९३	०.०५	०.३२	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७.२ ख: बत्तीको स्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	विद्युत	मट्टितेल	सोलार	अन्य	जम्मा
१	९१०	३८	०	१	९४९
२	७७२	७९	६	०	८५७
३	९०१	७४	११	०	९८६
४	१०१९	५८	९	११	१०९७
५	१३५०	११४	४७	४	१५१५
६	१५३१	५८	२७	१	१६१७
जम्मा	६४८३	४२१	१००	१७	७०२१
प्रतिशत	९२.३	६.०	१.४	०.२	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

७.३. आधुनिक सुबिधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा उपलब्ध सेवा सुबिधा हेर्दा ३३.१८ प्रतिशत घरधुरीले रेडियो र ५४.८९ प्रतिशत घरपरिवारमा मोबाइल जस्ता सुबिधाको उपयोग गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.३ क: परिवारमा उपलब्ध आधुनिक सुबिधाका साधनअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	रेडियो	टिभि	केवल टिभि	कम्प्युटर	इन्टरनेट	टेलिफोन	मोबाइल	मोटर	मोटर साइकल	साइकल	अन्य बाहन	फ्रीज	सुबिधा नभएको	नखुलेको
१	४०६	४३७	१०५	८	२	१३	५४०	०	६३	६६४	२८	८	९१	१
२	१७०	३८१	१५	९	२	१	३७८	४	४६	५२८	२	०	१५३	०
३	९५	२३६	२६८	९	०	०	३७८	१४	४२	७२५	१	२	७१	२
४	४५५	४४१	२१०	३	०	२८	५८८	१	७२	८७२	७	२	९६	४
५	४५४	६०७	१११	७	०	१६	८४४	४०	१३२	१०९३	१०	२	१६२	१७
६	४९५	५०४	१९	१२	०	५	७०४	१०	१८५	१२२०	१५	१२	९९	४
जम्मा	२०७५	२६०६	७२८	४८	४	६३	३४३२	६९	५४०	५१०२	६३	२६	६७२	२८

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७.३ ख: परिवारमा उपलब्ध आधुनिक सुबिधाका साधनअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	रेडियो	टि.भी.	टेलिफोन, मोबाइल	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर	रेफ्रिजेरेटर	बस, ट्रक	कुनैपनि छैन	जम्मा
१	६१२	८११	८६०	१०	३	१७२	१९	१२	२०	२	२५२१
२	१४८	५९४	७४४	३०	८	२५३	५	६७	३१	०	१८८०
३	७४२	७२५	८९९	२७	१०	२५१	२	५३	२०	१३	२७४२
४	८१२	८०३	५७९	२३	६६	१९३	३	२३	१५४	०	२६५६
५	३१५	९२०	९६२	२१	७	३७४	१०	४०	५६	४	२७०९
६	१८०	१०६०	१५१४	६७	२२	३९७	४	५२	३१	५	३३३२
जम्मा	२८०९	४९१३	५५५८	१७८	११६	१६४०	४३	२४७	३१२	२४	५८४०

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

७.४ घरका जगका आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरु जगको आधारमा हेर्दा सब भन्दा उच्च संख्यामा काठको खाँबो भएका घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या ३०.३१ प्रतिशत रहेका छन् भने आरसिसि भएकाका संख्या १८.०४ प्रतिशत मात्र रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.४ क: घरका जगका किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	वसोवास गर्ने घरको जगको आधारमा घरपरिवार संख्या					जम्मा
	ढुङ्गा, ईटा र माटो प्रयोग	सिमेन्ट र ईटाको प्रयोग	काठको खम्बा	अन्य	नखुलेको	
१	१४	७३	३४३	४०९	०	८३९
२	२	१३७	१८७	४२७	३	७५६
३	४	२३६	१४८	४३८	२	८२८
४	१२	२१७	२००	५६८	१२	१००९
५	१६	२७९	४०४	७२०	३	१३९०
६	१	१८६	६१३	५८७	३	१३९०
जम्मा	४९	११२८	१८९५	३१४९	३२	६२५३
प्रतिशत	०.७८	१८.०४	३०.३१	५०.३६	०.५१	१००.००

तालिका नं. ७.४ ख: घरको जगको किसिम अनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	माटो वा ढुङ्गा	सिमेन्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	जम्मा
१	८१८	११३	०	०	१५	३	९४९
२	६८२	१०७	४७	०	२१	०	८५७
३	८८५	९७	०	०	४	०	९८६
४	८७९	१३०	०	२	७७	९	१०९७
५	११०७	३३५	२	०	५३	१८	१५१५
६	४४	१६४	३	३६	१३६९	१	१६१७
जम्मा	४४१५	९४६	५२	३८	१५३९	३१	७०२१

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

७.५ छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको घरहरूलाई छानाको प्रकारको आधारमा हेर्दा सबभन्दा उच्च संख्यामा जस्ता पाताले छाएको घरहरूमा ५७.९९ प्रतिशत घरपरिवार बस्ने गरेको देखिन्छ। सबभन्दा न्यून संख्यामा काठ वा फलेक घरहरूमा बस्ने घरपरिवार संख्या ८ मात्र रहेको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमका तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.५ क : छानाको किसिम अनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	बसोवास गरेको घरको छानाको आधारमा घरपरिवार संख्या							जम्मा
	खर वा फुस	जस्ता पाता	टायल वा स्लट	आरसिसि	काठ वा फलेक	माटो	नखलको	
१	३७९	४४६	५	४	१	१	३	८३९
२	४०३	२९२	२९	२४	०	०	८	७५६
३	३८७	४१७	८	१४	०	०	२	८२८
४	३१०	६६५	४	१०	२	२	१६	१००९
५	३४८	१००६	६	४५	२	०	२४	१४३१
६	५४७	८००	१२	१६	३	५	७	१३९०
जम्मा	२३७४	३६२६	६४	११३	८	८	६०	६२५३
प्रतिशत	३७.९७	५७.९९	१.०२	१.८१	०.१३	०.१३	०.९६	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७.५ ख : छानाको किसिम अनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	टायल/ढुङ्गाको छाना भएको घर	आरसीसी ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छाना भएको	अन्य	जम्मा
१	४८९	४२३	४	२९	१	०	३	९४९
२	२२०	५५७	५	६५	१०	०	०	८५७
३	१२८	७६१	७८	१८	०	१	०	९८६
४	४८१	५३१	२७	५४	१	२	१	१०९७
५	२७३	११३२	६४	३७	२	३	४	१५१५
६	१४९	१३९७	२	६५	०	२	२	१६१७
जम्मा	७०४०	४८०१	१८०	२६८	१४	८	१०	७०२१
प्रतिशत	२४.८	६८.४	२.६	३.८	०.२	०.१	०.१	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण २०७८

परिच्छेद- ८

संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा संचालन र नागरिक संगठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको छ।

८.१ गाउँपालिकाको संगठनात्मक तथा मानव संसाधन र आयश्रोतको अवस्था :

गाउँपालिकाको संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था सम्बन्धी विवरण तलका तालिकामा दिइएको छ।

तालिका नं. ८.१: संगठनात्मक तथा मानव संसाधनका अवस्था

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका/नगरपालिका	गा. पा. कार्यालय	अ.वे.	५	१५	०-१०-०
१	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	शकबारे	१		१ न वडा
२	वडा		रा. वे.	२		
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					गा. पा. भरी
	अस्पताल	कोभिड अस्पताल				गा. पा. भरी
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	छैन				
	स्वास्थ्य चौकी	४	२,४,५,६	२,४,५,६	४४	पालिकाभरी
	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	२	१ र ३			
३	कृषि					
१	गा. पा.	गा. पा. कृषि शाखा		५	२	गा. पा.
४	पशु सेवा		चिमडी	६		
१	पशु सेवा केन्द्र			६	२	गा. पा. भरी
५	हुलाक		२, ३, ५ र ६	२, ३, ५ र ६	६	गा. पा. भरी
	४ वडा गा. वि. स.				४	गा. पा
६	व्न					
७	प्रहरी कार्यालय	इप्रका चिमडी				
	जिल्ला/प्रदेश				०, १८, ९	
	इलाका	चिमडी रा. वे.	सितागंज			
	चौकी	३ वडा			७, ७, ७	
८.	अन्य कार्यालयहरु					
	कृषि विकास बैंक				९	
९.	सरकारी स्वामित्वका सस्थान, समिति आदी					

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

तालिका नं. ८.२: गाउँपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गतवर्ष (रु. हजारमा)		चालुवर्ष (रु. हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
शुरु मौज्जात			
घरजग्गा कर			२६६०००
मालपोत वा भूमिकर			१५०००००
हाटवजार पसल कर			७९९४१५
सवारी साधन कर			५००००
मनोरञ्जन कर			१००००
वहाल विटौरी			५७५०००
विज्ञापन कर			१५०००
व्यवसाय कर			२०००००
व्यवसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			९०००००
सेवा शुल्क			१०००००
दस्तुर			१५०००००
विक्री आय			१५०००००
दण्ड जरिवाना			६००००
प्रदेश अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
संघीय अनुदान (श्रोत नेपाल सरकार)			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			१७३६१५०००
सशर्त अनुदान			७२३०२०००
जम्मा आय			२५२०४२४१५

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

१.२ संघ/संस्था सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेका सामुदायिक संस्था, आमा तथा महिला समूह, कृषि उद्यमी तथा वचत समूह, टोल विकास संस्था र गैर सरकारी संस्थाका संगठनात्मक तथा मानव संशासनको अवस्थासम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका नं. ८.३: सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाका संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लव	परम्परागत समूह (बडघर, गुठी, भजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना कन्द	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
जम्मा											

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

तालिका नं. ८.४: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण								वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार							
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा				
लाली गुराँकस नासके	१	२५		२५								
गुरास नासके	१	२५		२५								
राजनगर नासके	३	२०	५	२५								
चनसीतारे नासके	३	२५		२५								
लाली गुराँकस नासके	६	२५		२५								
निरसा माइ नासके	५	२५		२५								
मनकामना नासके	६	२५		२५								
नागरीक सचेतना केन्द्र	६	२५		२५								

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

तालिका नं. ८.५ : गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैसको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम
दुरदृष्टि विकाश समाज केन्द्र	५			१९	
मिलन सामुदायिक बहुउद्येय अध्ययन केन्द्र	४			३	
प्रतिभा यवा क्लब	३			३	
चन्द्रमखि क्लब	१			५	
स्वावलम्बन विकास केन्द्र	२			५	
सृष्टि समाज	५			५	
ईन्द्रेणी जनकल्याण समाज	२			४०	

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७८

अनुसूचीहरू

१: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरू

१.क. घरधुरी सर्वेक्षण फारमहरू

..... गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयारी
पारिवारिक विवरण संकलन फारम

१. परिचय

- १.१ प्रदेश न : १.२ जिल्लाका नाम : कोड : १.३ स्थानीय
तहको नाम : कोड :
- १.४ वडा न : १.५ वस्तीका नाम: कोड : १.६ मार्गका नाम:
.....
- १.७ घर क्रम संख्या (घर नम्बर): घरका जियोकोड : १.८ परिवार क्रम
संख्या :
- १.९ परिवारमुलीका नाम : लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी):
२. परिवार सम्बन्धी विवरण
- २.१ परिवार सदस्यका विवरण (परिवारमुलीबाट शुरु गन र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र.स	नाम	थर	लिङ्ग	जन्ममिति	जात जाती *	धर्म	मातृ भाषा	शैक्षिकस्तर (५ वर्ष माथिका लागि) **	बसोबासका अवस्था (घर, अन्यत्र स्वदेश, विदेश) ***	पेशा (१० वर्ष माथी)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष माथी)	अपाङ्गताका स्थिति

- * १. पहाडी ब्राम्हण/क्षेत्री/सन्यासी/ठकुरी २. पहाडी दलित ३. पहाडी जनजाति/आदिवासी ४. तराई ब्राम्हण, क्षेत्री, राजपुत ५. तराई आदिवासी/जनजाति ६. तराई दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. तराई अन्य
- ** १. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक ४. स्नातक ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल वा सा भन्दा माथि ७. प्राविधिक एसएलसी ८. साधारण लेखपढ ९. निरक्षर १०. उमेर कम
- *** स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको परिवारको सदस्यका लागि पेशा, वैवाहिक र अपाङ्गताको विवरण नलिन

२.२ तपाईंको परिवारमा १ बर्ष भित्र मृत्यु भएको सदस्यको विवरण दिनुहोस ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिङ्ग (महिला/ पुरुष/तश्रा लिङ्गी)	उमेर (बर्ष/महिना)	मृत्युको कारण (१. महामारी, सन रोग २. एडस ३. नसन रोग (क्यान्सर, रक्तचाप, दम, मधमह आदि) ४. दघटना ५. अन्य)

२.३ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा ()	२. पाइपधारा सार्वजनिक ()	३. डिप वोररिङ्ग ()
४. टयुववेल/हेन्डपम्प ()	५. ढाकिएको इनार/कुवा ()	६. मूलको पानी ()
७. नढाकिएको इनार/कुवा ()	८. नदी खोला ()	९. अन्य ()

२.४ खाना पकाउन प्रयोग गन मुख्य इन्धन कुन हो? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. दाउरा ()	२. मट्टीतेल ()	३. एल पि ग्यास ()	४. गुइठा ()
५. वायोग्यास ()	६. विद्युत ()	७. अन्य ()	

२.५ परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. विद्युत ()	२. मट्टीतेल ()	३. वायोग्यास ()
४. सोलार ()	५. अन्य ()	

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्ता प्रकारका छ ?

१. शौचालय नभएका () २. फ्लस भएका (सार्वजनिक ढल) ()
३. फ्लस भएका (सेप्टिक टयाङ्क) () ४. साधारण ()

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरू परिवारले उपभोग गरेको छ ? (सुविधा भएको मा छ उल्लेख गर्ने)

सुविधाहरू	उपलब्ध (छ, वा छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्युटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

२.८ परिवारले कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ ? १. छ () २. छैन ()

२.९ यदि परिवारबाट कृषि कार्यको लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

२.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा:(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/वमि.)

२.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा:(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/वमि.)

२.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने:(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/वमि.)

२.१० परिवारका कुन सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ () २. छैन ()

२.११ परिवारका सरदर वार्षिक आम्दानी कति छ ? (रु.....)

२.१२ परिवारको सरदर वार्षिक खर्च कति छ ? (रु.....)

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाइ (कठ्ठा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मक				
गहु				
कोदा				
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सस्यु				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएका		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाइ (कठ्ठा/रोपनी)	
अन्य				
तरकारी				
आल				
बन्दा/काउली/राया				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँक्रो, लौका, फसी				
परबल, कुन्दुक, काँक्रा				
करेला, घिरौला, चिचिण्डा				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				
अन्य				
फलफल				
आँप/लिची				
केरा/मेवा				
सुन्तता/कागती (अमिलोजात)				
स्याउ/आरुवखडा				
क्रिवी				
अन्य				
फूलखेती				

२.१४ परिवारले कुन चौपाया तथा पशुपंक्षी पालेको छ ? १. छ () २. छैन ()

२.१५ चौपाया तथा पशुपंक्षीहरूको विवरण दिनुहोस (संख्या उल्लेख गर्ने):

क्र.स	चौपाया तथा पशुपंक्षी	संख्या	दुध उत्पादन (लिटर)	मासु उत्पादन (के.जि.)	अण्डा (संख्या)	उन (के.जि.)	हाड/छाला (के.जि.)	अन्य	विक्रीबाट वार्षिक आमदानी (रु.)
१	गाईगोरु/बाच्छावाच्छी								
२	रागाभैसी/पाडापाडी								
३	याक/चौरी								
४	बाखा/भेडा, खसी/बोका								
५	सुगर/वंगुर								
६	कुखुरा/हाँस								
७	अस्टिच								

२.१६ तपाईंको परिवारमा माछा, मौरी र रेशमपालन गरिएको छ भने विवरण दिनुहोला ?

१. माछापालन पोखरी संख्या: पोखरीका क्षेत्रफल:हेक्टर वार्षिक उत्पादन:के.जी.
 २. मौरी घर संख्या: वार्षिक मह उत्पादन: केजी
 ३. रेशमखेती कोयो संख्या: उत्पादन: केजी

२.१७ आफ्नो उत्पादनले तपाईंको परिवारलाई कति महिना खान पुग्छ ? (एकमा मात्र ठीक चिन्ह लगाउनुहोस) ।

क. ३ महिनासम्म	()	ख. ४ देखी ६ महिना सम्म	()
ग. ७ देखी ९ महिनासम्म	()	घ. ९ महिना भन्दा बढी	()

२.१८ परिवारमा कुनै सदस्यल विगत ३ वर्षमा व्यवसायिक सीप तालिम प्राप्त गरेका छन्? १. छ २. छैन यदि छ भने सोको विवरण दिनुहोस ।

सीप विकासको क्षेत्रहरु	महिला	पुरुष
सूचना तथा प्रविधि, इलेक्ट्रीकल र इलेक्ट्रोनिक्स (कम्प्युटर, विद्युत, मोवाईल, रेडिया घडि आदी)		
सिलाई बुनाई, बुटक, सृंगार, पार्लर आदि		
निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कार्पेन्ट्री आदी)		
इञ्जिनियरिङ्ग, अटोमोवाइल र मेकानिक्स		
कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटीए र खाद्य प्रसोधन आदि)		
जनस्वास्थ्य सम्बन्धी		
पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी		
वन सम्बन्धी		
पर्यटन टुर गाइड, ट्राभल र सत्कार		
कला सम्बन्धी		
अन्य		

३. घर सम्बन्धी विवरण

३.१ तपाइका घर कती वटा छ ? (..... वटा)

३.२ तपाइ बसेको घरको स्वामित्व कस्ता प्रकारका हो? (सहि उत्तरमा एकमा मात्र ठीक लगाउनुहोस)

१. नीजि/आफ्न () २. भाडामा () ३. संस्थागत () ४. अन्य ()

३.३ बसोबास गन घरका छानाका प्रकार (एकभन्दा वढी घर भएमा मूल घरका विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएका	()	२. जस्ता वा च्यादर छाना भएका	()
३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएका	()	४. आरसिसि ढलान भएका	()
५. काठको छाना भएका	()	६. माटोका छाना भएका	()
७. अन्य (उल्लेख गर्ने)	()		
३.४ तपाइ बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ?			
१. माटा र ढुङ्गा ()	२. सिमेन्ट र ढुङ्गा ()	३. फ्रेम स्ट्रक्चर ()	
४. लोड वेयरिङ ()	५. काठको खम्बा ()	६. अन्य (खुलाउने)	()
३.५ तपाइ बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ? १. छ () २. छैन ()			
३.६ तपाइ बसेको घर भूकम्प प्रतिरोधी छ? १. छ () २. छैन ()			
	कोड प्रयोगको लागि	विवरण	

क. पारिवारिक विवरण

१.	क्र.स.	परिवारमूलीबाट सुरु गर्ने र ज्येष्ठ सदस्य अनुसार क्रम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	नाम	परिवारमूलीबाट सुरु गर्ने र ज्येष्ठ सदस्य अनुसार नाम उल्लेख गर्ने
३.	थर	परिवारमूलीबाट शुरु गन र ज्येष्ठ सदस्य अनुसार थर उल्लेख गर्ने
४.	लिंग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
५.	उमेर	पूरा गरेको उमेर वर्षमा लेख्ने (२ वर्ष भन्दा कम उमेरको बच्चाको उमेर महिना लेख्ने)
६.	जातजाती	१. पहाडी बाह्रमण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्ध्यासी २. मधेशी बाह्रमण क्षेत्री/राजपुत ३. पहाडी जनजाती आदीवासी ४. तराई जनजाती आदीवासी ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
७.	धर्म	१. हिन्दु २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य
८.	शैक्षिक स्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधी (पिएचडि) ७. पाविधिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
९.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
१०.	पेशा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी/जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला/मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक काय (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पट्टा, पुजारी आदी) ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. बेरोजगार १०. अन्य
११.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. बहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर/विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसका
१२.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. बौद्धिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने) ५. बोल्ल तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर बालाइसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभक) ७. श्रवण दृष्टीविहिन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण संकलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.स.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धव (गाईने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुडके) ३. बादी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, आड, चनरा, पार्की, टमाटा) ५. साकी (मिजार, चमकार, भल)
२.	मधेशी दलित	१. कलर २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. ककैहिया ४. धोवी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकट्टा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्व (मण्डल, खड्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमर १४. मेस्तर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताती, दास)
३.	पहाडी जनजाती आदीवासी	१. कुशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेप्चा, २. चेपाङ, थामी, बोटे, दनुवार, बरामु, ल्होमी, माभी, दराई, सियार, थुदाम ३. सुनुवार, तामाङ, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहरी, ताफ्केगोला, डोल्पो, फ्रि, मुगाल, लार्के, ल्होपा, दुरा, बालुङ ४. गुरुङ, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताङ्बे, तिनगाउल थकाली, बान्ह गाउले, माफाली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, व्यासी, योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाती तथा आदीवासी	१. किसान, मेच (बोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्थाल) ३. थारू, राजवशी, गन्नाइ, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी ब्राह्मण तथा क्षत्री	सब पहाडी मूलका ब्राह्मण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी ब्राह्मण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरौट
८.	पहाडी अन्य जाती	गिरी, पुरी, भारती, सन्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्यजाती	यादव, तेली, कलवार, सुढी, कुमिर, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढही, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/विण्डा, गडेरी /भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुण्डा, बडाई,

ख. संस्थागत सूचना संकलन फाराम

..... गाउँ/नगरपालिका

संस्थागत तथ्याङ्क/सहभागितामूलक सर्वेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश न :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

कोड :

१.१.४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएको विवरण अनुसार)

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइसराइ	
					आएको	गएको
१						
२						
३						
४						
५						
६						
जम्मा						

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ वर्षका विवरण लिने)

रकम रु. हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	४१	६५		१२५		१	१		५						६०	७०	४१
२	३२	२४		१६२		२	३		११	९		१५	८		९	७	३२
३	४३	४६		१११		३	२		४	३					७०	५५	४३
४	४४	६३		१०१		१	४		२	३					३०	२२	४४
५	१०५	११३		१९४		५	२		२	११					१५६	११३	१०५
६	८२	६९		१६३		१	२		५	८					१९	२४	८२
जम्मा	३४७	३८०	०	८५६	०	१३	१४	०	२४	३९	०	१५	८	०	३४४	२९१	३४७

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड न.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका/नगरपालिका	बर्जु	अमाहीबेलाहा	५		
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य सस्थाहरू					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरू					
९.	सरकारी स्वामित्वका सस्थान, समिति आदी					

अनुसूची २: तथ्याडक तालिकाहरू

क. व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साभेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
विनय किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
सुजन पोल्टी फार्म	५	१	बोइलर कुखुरा विक्री	एकल	
सम्भुनाथ किरकना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
आशिश किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
जय किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
कृति साइकल मर्मत	५	१	साइकल पसल	एक	
विकेश चियानासता खाना होटेल	५	१	चिया नासता	एकल	
धिरज टेलर सिलाइ कटाइ	५	१	क्पड सिलाइ	एक	
दिपेन्द्र पोल्टी फार्म	५	१	पोल्टी फाम	एक	
लेखत किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
गिता ब्रास बैन्ड	५	१	मनेरन्जन	एक	
अनु रेन्टल स्टोर	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
प्रतिक्षा होटल	५	१	चिया नास्ता	एक	
कमला मदिरा खुद्रा पसल	५	१	खुद्रा मदिरा पसल	एक	
धिरज किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
सि.टि.एस. कम्प्युटर पसल	५	१	खुद्रा स्टेनरी, फोटो कपी	एकल	
श्रवण किराना पसल	५	१	खुद्रा किरानापसल	एकल	
आन्नद कोल्ड स्टोर	५	१	चिया नासता	एक	
राजु किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
सुसिल किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
राजन चिया नास्ता	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
देवनारायण चिया जास्ता	५	१	चिया नास्ता	एक	
बुद्ध मेडीकल	५	१	मेडीकल	एक	
संजय किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
पारस खाना, नास्ता मदिरा होटल	५	१	खाना, नास्ता मदिरा होटल	एकल	
दिपिका हेयर कटिङ्ग सेन्टर	५	१	हेयर कटिङ्ग सेन्टर	एकल	
निरज किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
नेवेल जाड रकसी खुद्रा पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एक	
रविता कस्मेटी पसल	५	१	खुद्रा कस्मेटीक	एकल	
दुर्गा किराकना पसल	५	१	खुद्रा पसल	एक	
राजाराम मदिरा पसल	५	१	खुद्रा दिरा पसल	एक	

ल

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
सरस्वती चिया नास्ता पसल	५	१	चिया नास्ता पसल	एकल	
अरुन फ्रेस हाउस	५	१	मस पसल	एकल	
राम नारायण मास पसल	५	१	मस पसल	एकल	
बबुनारायण किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
राज किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
नरेश मदिरा पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
माहालक्ष्मी किराकना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
बासा किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
रुबिस किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
पानालाल किराना परल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
फुला किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
ब्रह्म देव तरकारी व्यापार	५	१	तरकारी पसल	एकल	
धनेश्वर तरकारी व्यापार	५	१	तरकारी पसल	एकल	
अनिता किराना पिसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
साइमन टेन्ट हाउस	५	१	टेन्ट हाउस	एकल	
रोसनी किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
दिक्षा किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
अभय पापर व्यापार	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
पर्वती आलुचप पापर व्यापार	५	१	खुद्रा पापर व्यापार	एकल	
कहबुब मनिहारा व्यापार	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
देवकी किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
रामनारायण बोइलर मास विक्री प्यापार	५	१	रामनारायण बोइलर मासु विक्री प्यापार	एकल	
हृविप हेल्थ क्लिनिक	५	१	औषधी व्यापार	एकल	
ओमा शान्ती साइलुन	५	१	साइलुन	एकल	
बिनोद उपचार क्लिनिक	५	१	औषधी उपचार	एकल	
दिलिप साइकल मर्मत	५	१	साइकल पसल	एकल	
शिवानन्द किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
शिव मेडीकल	५	१	औषधी उपचार	एकल	
दारा इलेक्टोनीकस	५	१	इलेक्टोनीकस	एकल	
सुशान्त किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
केशव चिया विस्कृत पसल	५	१	चिया नास्ता पसल	एकल	
पौरखी दुग्ध विकास संस्था	५	१	दुग्ध दही विक्रीकेन्द्र	एकल	
इन्द माया किराना पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
रामलोहार व्यवसाय	५	१	फलामका काम	एकल	
करुणा खाना, नास्ता तथा मदिरा पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
राजेश तरकारी पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
सुप्रिया कस्मेटिक पसल	५	१	खुद्रा कस्मेटिक	एकल	
रमेश किराना पसल	५	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
शिव किराना पसल	५	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
चन्द्रिका किराना पसल	५	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
सन्त किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
देव किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
राजेश किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
किशोर किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
रिता किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
ममता किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
बबुलाल किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
अनिता किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
हिरा किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
दिपचन किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
ओम पान पसल	५	१	पान पसल	एकल	
धिरज किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
सुगना मास पसल	६	१	मास पसल	एकल	
चैधरी हार्डवेयर एण्ड	६	१	हार्डवेयर पसल	एकल	
बर्जु स्टोर किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
कमल किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
अनीता होटल तथा मदिरापसल	६	१	किराना पसल	एकल	
रतन सैलनि सेन्टर	६	१	सैलुन	एकल	
संकल्प किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
बर्जु इन्टरप्राइजेज	६	१	बेइलर चल्ला दाना विक्री बितरण	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साभेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
प्रशान्त किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
अजय जेनरल स्टोर	६	१	किराना पसल	एकल	
समथ मेडीकल मेडीसिन पसल	६	१	औषधी उपचार	एकल	
मोहन किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
धिरेन किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
दिपक साइकल पसल	६	१	साइकल पसल	एकल	
शिवम किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
मन्जुला तरकारी पसल	६	१	तरकारी पसल	एकल	
विनोद पेल्ली फाम	६	१	वेइलर र मासु	एकल	
दुगा किराकना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
पुजा होटल	६	१	मदिरा बिक्री	एकल	
लक्ष्मी जनरल स्टोर	६	१	किराना पसल	एकल	
रमेश किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
भोला किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
राम साइकल मर्मत स्टोर	६	१	साइकल पसल	एकल	
पुर्णमा चिया नास्ता पसल	६	१	चिया नास्ता	एकल	
आशिस टेन्ट एनड साउन्ड सर्भिस	६	१	टेन्ट हाउस	एकल	
क्रिष्टीना किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
एग्रोभेट कृषि व्यवसाय	६	१	विउ विजन	एकल	
तेजनारायण सबजी मण्डी	६	१	सबजी बिक्री	एकल	
कनैया किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
जितनी माछा बिक्री	६	१	माछा पसल	एकल	
रन्जना किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
रेखा किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
प्रलहाद पान पसल	६	१	पान पसल	एकल	
सन्जु मदिरा पसल	६	१	मदिरा पसल	एकल	
सनसारी नवदुर्गा टेडस	६	१	डिजल खरीद बिक्री	एकल	
लक्ष्मण किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
दिपक कस्मेटिक एण्ड किराना पसल	६	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
न्य जल्या मोबाइल सेन्टर	६	१	मोबाइल पसल	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साभेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
प्रभास इलेक्टोनीक पसल	६	१	इलेक्टोनीक पसल	एकल	
अर्जुन टेडस किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
गुलजरीया किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
विकास किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
विजय किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
मन्टा किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
राजाराम किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
दिपनारायण किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
उर्मिला किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
जसना किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
जय ना. किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
पृथ्वी लाल किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
उवसी जेनरल स्टोर	४	१	कस्मेटीक पसल	एकल	
जय हीरा श्याम मोबाइल सर्भिस सेन्टर	४	१	मोबाइल पसल	एकल	
चौधरी साइकल रिपेरीङ्ग	४	१	साइकल पसल	एकल	
दुलार चन्द साइकल रिपेरीङ्ग	४	१	साइकल पसल	एकल	
दिपक किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
जय किशोर सैलुन	४	१	सैलुन	एकल	
शिव वस्त्रालय	४	१	लुगा पसल	एकल	
चन्दा कस्मेटीक	४	१	कस्मेटीक पसल	एकल	
सुनिता सिलाइ कटाई	४	१	टेलर	एकल	
आर के सप्लायर्स	४	१	मदिरा पसल	एकल	
विनोद किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	

सन्दर्भ सामाग्री

विभिन्न सञ्चार माध्यम- सामाजिक सञ्जाल, ब्लग- गाउँपालिकाको कार्यालय
नेपालको संविधान - कानून किताब खाना व्यवस्था समिति
स्थानीय स्वायत्त शासन संचालन ऐन - कानून किताब खाना व्यवस्था समिति
राष्ट्रिय जनगणना जातिगत प्रतिवेदन - केन्द्रीय तथ्यांक विभाग
नेपाल जीवनस्तर सर्भेक्षण प्रतिवेदन - स्वास्थ्य मन्त्रालय - स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली
- कानून किताब खाना व्यवस्था समिति कृषि सर्भेक्षण प्रतिवेदन
संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय । गाउँ नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग । नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान प्रतिवेदन

